

L'ANTIFONER DE MISSA DE L'ESGLÉSIA DE SANT PERE D'ÀGER: EL SANTORAL

M. 1147 DE LA BIBLIOTECA DE CATALUNYA
A BARCELONA

per JOAN BELLAVISTA

El present article es proposa acabar el que iniciava l'anterior¹: l'estudi i edició del manuscrit musical 1147 de la Biblioteca de Catalunya que, per raó del lloc de la seva procedència, anomeno gradual o antifoner d'Àger. El propòsit d'enllaçar amb el treball precedent demana ara continuar per l'estudi i edició del santoral d'aquest còdex litúrgic com es féu aleshores amb el temporal.

Les variants del santoral són molt abundants, i és aquí on sorgeix l'aportació més notable del nostre manuscrit. Aquesta realitat m'obliga a presentar, al final d'aquest estudi, el text del gradual d'una manera no tan concentrada com fou possible amb el temporal, gràcies a les poques diferències que oferia en relació amb els sis antifoners de missa editats per R.J. Hesbert.

El text del santoral conté moltes irregularitats que no sempre es poden solucionar amb plena satisfacció. Una de bastant repetida és saber a quin formulari correspon exactament la rúbrica que l'encapçala. El cas més clar del que dic és el de sant Climent, f. 159, on la rúbrica es troba al final del formulari que havia començat al foli precedent. Passa quelcom semblant amb la rúbrica de sant Fèlix de Nola, f. 141, la dels sants Nazari i Cels, f. 141^v, i sant Sixte, f. 142. Es repeteix el cas per sant Ciríac, f. 142^v, sant Brici, f. 150, sant Antonino, f. 150, i alguns altres.

Encara hi ha altres coses referents als sants i als seus formularis de missa. La missa de sant Andreu, f. 159^v, no té responsori gra-

1. J. BELLAVISTA, *L'Antifoner de Missa de l'Església de Sant Pere d'Àger*, a *Revista Catalana de Teologia* 1 (1976), pp. 427-452.

dual, segurament per descuit del copista. La dels sants Corneli i Cebrià, f. 152, no té cap peça que coincideixi amb les dels formularis dels sis vells antifoners romano-gallicans², ni amb els del Gradual Sant Romà³. El fet que, una mica després, en el mateix foli 152, un formulari que no porta rúbrica correspongui totalment amb el dels esmentats graduals per la festa dels sants Corneli i Cebrià, fa pensar en una rúbrica fora de lloc. El cas de santa Agnès, amb tres formularis de missa, porta a creure que el del foli 106 correspon a santa Prisca, encara que erròniament porti el nom d'Agnès.

És força freqüent el fet de formularis incomplets, alguns dels quals només amb una sola peça. A vegades el formulari no va precedit de cap rúbrica que permeti identificar a quin sant correspon; el de la missa de sant Sebastià és un d'aquests. En aquest cas la identificació ha estat fàcil gràcies al fet que les seves peces són les mateixes de l'AMS, GSRO., i gradual de Saint-Yrieix⁴. Es dona també el cas de rúbriques amb el nom de sants sense que segueixi cap peça o formulari. Convé remarcar que des del començament del santoral fins a mig juny, els sants van precedits de la indicació del dia que es celebren; a partir d'aquest moment només la posa en rares ocasions. En els altres manuscrits graduals consultats, val a dir que aquestes irregularitats són mínimes en comparació amb el d'Ager.

Pel que fa a les peces es repeteix el fet del que deia en parlar del temporal. Les més variades són els alleluies, donat que el marge de lliure elecció en aquest camp és superior als altres.

Les rúbriques que no es refereixen a títols de formularis són molt escasses. La de la festa de sant Tiburci, f. 119, sembla suposar l'existència d'una triple lectura; diu: *in tribus leccionibus una aleluia*. De totes maneres en el context del formulari no apareix massa la possibilitat de les tres lectures, cosa d'altra banda totalment insòlita. Una altra rúbrica que hi ha al peu del foli 120^v, i que no té res a veure amb el formulari de missa, és aquesta: *Sancti Spiritus adsit nobis gracia*. La lletra és d'una altra mà i resulta una mica més evolucionada que la restant del foli. Al començament de l'antífona per la missa de l'Assumpció de santa Maria, adverteix que l'ús d'aques-

2. R.-J. HESBERT, *Antiphonale Missarum Sextuplex*, Bruxelles, 1935. Pel llarg d'aquest article generalment el cito per les inicials AMS seguides, quan el cas ho demana, de les inicials d'algun o de tots els sis antifoners que conté.

3. És el Ms. 1805 de la Biblioteca de Catalunya. L'estudi i edició que he preparat s'imprimeix a Andorra, ed. Casal i Vall. En el present article sovint es cita per les sigles GSRO. La cita usada aquí per citar el d'Ager és GAg.

4. Reproduït en el vol. XIII de *Paleographie Musicale*, Solesmes.

ta peça és per a la processó *si dominicus dies fuerit*. Són les tres úniques que es troben en el santoral. Les altres rúbriques són les que indiquen de quina peça es tracta. L'única peça que no en porta és l'introit. En molts pocs casos l'anomena *officium*, com en el dia de la Purificació de santa Maria, foli 111, després de les antífoes de la processó.

Advertiem en l'article anterior que el santoral o, millor dit, tot el gradual, no té misses votives ni comuns, tret de la de dedicació d'una església, foli 97, que és la que precedeix el santoral i ve immediatament després del temporal. Una altra que hi ha és la de difunts, al foli 161^v, a l'acabament del santoral. Després d'aquesta missa hi ha algunes antífoes del diumenge de Rams amb què fineix el text del còdex segons es conserva avui.

El fet que sovint es fan constar, en les nombroses notes, les petites variants que sorgeixen al llarg del text, crec que dispensa ara de parlar-ne en detall. Donats els límits d'aquest article he preferit centrar l'estudi principalment en el santoral, sense renunciar a remarcar les altres coses d'especial interès.

EL SANTORAL DE L'ANTIFONER D'ÀGER QUE NO ES TROBA A L'«ANTIPHONALE MISSARUM SEXTUPLEX»

L'anàlisi del santoral del manuscrit litúrgic, objecte d'aquest estudi, demana una comparació amb el santoral dels antifoners de missa més antics coneguts. A partir d'aquí serà possible veure clarament quins sants presenta el gradual d'Àger que no es troben en aquells. Procurant avançar una mica més es recularà uns segles, fins als més antics llibres litúrgics coneguts i editats, per aclarir si els sants que no són en els antics antifoners es troben en algun d'aquests llibres. Aquests llibres són els sacramentaris romans i gallicans. Alguns sants que no es trobin en aquests llibres és possible que siguin en algun dels sacramentaris editats per V. Leroquais⁵. Per no allargar excessivament el treball no es farà aquesta comparació.

La llista de les distintes rúbriques de sants, gairebé totes amb formularis de missa, que trobem en el nostre antifoner, i no en els antics romano-gallicans, es de quaranta-vuit. A continuació es presenta la

5. V. LEROQUAIS, *Les sacramentaires et les missels manuscrits des bibliothèques publiques de France*, 4 vols., París 1924.

totalitat d'aquest santoral fent constar, si es dóna el cas, en quins altres dels esmentats llibres litúrgics es troben ⁶.

— *In veneracione beate Marie*. Per raó de l'octava de Nadal és l'única festa del nostre antifoner que trobem en el temporal.

— *S. Pauli*. Entre els antics sacramentaris porta aquesta festa el *Missale Gothicum*, n. <XVIII>, p. 42. Encara que no es troba en el de Gellone, la tenen molts dels editats per Puniet ⁷, com per exemple, el d'Angulême, XXX, p. 21 *.

— *S. Scholastice*.

— *Katedra sancti Petri*. Entre els vells sacramentaris la tenen el *Missale Gothicum*, n. XX, p. 43 i el de Gellone, n. XLI, p. 26 *.

— *S. Matia*.

— *Transitu sancti Benedicti*.

— *S. Georgi*. Aquesta vegada la festa apareix ja en un sacramentari gregorià-adrià, n. 99, p. 210 ⁸. En el sacramentari de Gellone és el n. XLIII, p. 28 *.

— *Iohannis apostole*. Aquesta rúbrica és l'equivalent a *Joannes ante portam latinam*. El sacramentari gregorià el té tant en la versió adriana, n. 104, p. 216, com en la del manuscrit de Pàdua, n. XCVI, p. 640. Entre els gelasians el té el de Gellone, n. CXXXV, p. 92 *.

— *S. Bernabe*.

— *SS. Canci, Canciani, Cancianile, Prompti et Grisogoni*.

— *SS. Cirici et Iulite*.

— *SS. Gervasi et Protasi*. Els dos màrtirs milanesos es troben ja en l'antic gelasí, *Vaticanus Reginensis 316*, n. XXIII, p. 141. En el sacramentari gregorià-adrià li correspon el n. 122, p. 237; i en el gregorià de Pàdua el n. CXVI, p. 646. En el sacramentari de Gellone el trobem en el n. CLXVIII, p. 110 *.

— *S. Benedicti*. Aquesta festa d'origen més tardà cal cercar-la entre els sacramentaris gelasians del segle VIII. En concret el de Gellone el té el n. CLXXXIII, p. 120 *.

— *S. Margarite virginis*.

— *SS. Iuste et Rufine*.

— *S. Marie Magdalene*.

— *S. Chistine virginis*.

— *Vigilia sancti Iacobi*.

— *S. Iacobi*. La festa deu ésser bastant tardana, ja que en cap dels llibres amb què la comparem no es troba la vigília; la missa del dia només és en el sacramentari de Gellone, n. CLXXXVII, p. 120 *.

6. Em refereixo a l'edició de L. CUNIBERT MOHLBERG dels següents sacramentaris: *Sacramentarium Veronense*, Roma 1956; *Liber Sacramentorum Romanæ Ecclesiæ Ordinis Anni Circuli*, Roma 1960; *Missale Gothicum*, Roma 1961. J. DESHUSSES, *Le Sacramentaire Grégorien*, Fribourg, Suisse, 1971. P. PUNNET, *Le sacramentaire romain de Gellone*, Roma 1938.

7. P. PUNNET, o.c., p. 21 *.

8. En el present article sempre que es cita el sacramentari gregorià, tant si es tracta de l'Adrià com del de Padua, es refereix a l'edició de J. DESHUSSES, o. c.

- *SS. Cucufati, Christofori.*
- *S. Felicis Nolane.*
- *Vigilia sancti Petri et sacte Felicis.* Es tracta de la missa de sant Pere *ad Vincula*. En el sacramentari gregorià es troba en la versió adriana, n. 136, p. 253. En el sacramentari de Gellone és el n. CXCIH, p. 124 *.
- *In Transfiguracione Domini.*
- *Vigilia Asuncionis sancte Marie.* Tot i que la festa es troba en les dues versions del sacramentari gregorià, la vigília només la té l'adrià, n. 147, p. 262. Pel que fa al sacramentari de Gellone és el n. CCVII, p. 130 *.
- *S. Bartolomei.* Entre els gelasians del segle VIII la té el de Gellone, n. CCXIII, p. 132 *.
- *S. Genesi martiris.*
- *S. Augustini.* Només el trobem en el sacramentari de Gellone, n. CCXVI, p. 134 *, i en algun altre de la mateixa edició de P. Puniet, p. 134 *-135 *.
- *S. Rufi martiris.* Es el segon cas de la llista que analitzem que té la festa en el sacramentari gelasí Reg. 316, n. L, p. 155. En els gelasians més recents Gellone el té al n. CCXV, p. 134 *.
- *Decollatio sancti Iohannis Baptiste.* Aquesta diada la trobem en tres indrets diferents dels antics llibres litúrgics, però tots de tipus gelasí, i són: el Reg. 316, n. LII, p. 156, el *Missale Gothicum*, n. <LV>, p. 95 i el sacramentari de Gellone, n. CCXX, p. 136 *.
- *S. Egidii.*
- *S. Antoni.*
- *S. Iheronimi confessoris.* Aquesta festa cal cercar-la entre els gelasians del segle VIII; així apareix en el de Gellone el n. CCXLIII, p. 148 *.
- *S. Remigi.* Entre els recents el trobem en el sacramentari Godelgandus, ed. Puniet, p. 151 *⁹.
- *S. Fides virginis.*
- *S. Calixte pape.* Només el trobem en el sacramentari de Gellone, n. CCXLVII, p. 157 *.
- *SS. Geralde et Calixte pape.*
- *S. Luche evangeliste.* Amb sant Lluc passa igual que amb sant Calixte que només el porta el sacramentari de Gellone, n. CCL, p. 154 *.
- *S. Quintini.*
- *Vigilia Omnium Sanctorum.*
- *In die Omnium Sanctorum.* Ni aquesta festa ni la seva vigília no apareixen en els llibres litúrgics de referència en aquest apartat, ja que, com és sabut, són de l'època carolíngia.
- *Passio Imaginis Domini.*
- *SS. Adiscli et Victorie.*
- *S. Romani.* Aquí tenim un testimoni del culte que aquest sant tenia a Catalunya, tot i que, per les raons que sigui, no figura en el gradual, company del nostre, procedent de l'Església de sant Romà de les Bons, a les Valls d'Andorra.

9. P. PUNJET, o. c.

— *S. Felicitatis*. És la festa que trobem en més llibres. Apareix ja en el sacramentari de Verona., n. XXXVII, p. 150. També la té el Reg. 316, n. LXVI, p. 164. Tampoc no manca en el gregorià-adrià, n. 180, p. 288, ni en el de Pàdua, n. CLXXXVIII, p. 667. El trobem encara en el sacramentari de Gellone, n. CCLXVI, p. 164 *.

— *S. Saturnini*. És un altre sant ben representat en els manuscrits litúrgics antics. El sacramentari Reg. 316 el té al n. LXVII, p. 164. En el gregorià-adrià correspon al n. 182, p. 290 i en el gregorià de tipus paduense el trobem al n. CXCH, p. 668. També el porta el *Missale Gothicum*, n. XVI, p. 36. Per últim apareix en el de Gellone el n. CCLXVIII, p. 166 *.

— *S. Eulalie*. Només la trobem en el *Missale Gothicum*, n. <XVIII>, p. 40.

— *S. Leocadie*.

— *S. Tome*. La missa de sant Tomàs la trobem en el sacramentari gelasí Reg. 316, n. LXXI, p. 166, i en el de Gellone, n. CCLXXXVI, p. 174 *.

De l'anàlisi anterior resulta un notable augment del santoral del nostre antifoner en comparació amb els més antics. Dintre aquests quaranta-vuit, una vintena de sants ni es troba en els més antics sacramentaris coneguts. Els que hi són formen part dels sacramentaris d'una manera desigual; en uns hi és i en d'altres no. Només un d'entre aquests sants forma part del més vell sacramentari: el de Verona, que és de procedència romana. L'antic sacramentari gelasí el segueix amb sis. Després ve el sacramentari gregorià, amb set, quatre dels quals no coincideixen amb els sis anteriors. El restants, que són majoria, els trobem en els sacramentaris gelasians del segle VIII; d'una manera més concreta gairebé tots en el de Gellone.

La conclusió és clara. La majoria dels nous sants del gradual d'Àger són de procedència gal·licana. Del sacramentari romà pur només n'hi ha un. De tot plegat es dedueix que les fonts immediates que ha utilitzat el copista del nostre manuscrit eren els veïns llibres de la Gàl·lia que, en gran part, havien ja acceptat i enriquit l'antiga litúrgia romana.

COMPARACIÓ ENTRE EL SANTORAL DEL GRADUAL D'ÀGER I EL DELS GRADUALS MÉS REPRESENTATius DEL GRUP NARBONÈS AQUITA

Començo per justificar el títol d'aquest apartat. L'aportació específica del santoral del nostre còdex manuscrit resta més clara si am-

pliem l'àrea de comparació. Aquesta vegada es fa amb els antifoners de missa veïns del nostre. Parlant d'una manera general tots ells es poden datar de la segona meitat del segle XI. No existeix cap edició d'aquests manuscrits. Actualment es troben a la Biblioteca Nacional a París, llevat d'un que es troba al British Museum de Londres. Per raó de l'àrea geogràfica o de la metròpoli d'origen es poden dividir en dos grups: el narbonès i l'aquità. El primer comprèn els graduals de Narbona i Tolosa; aquest darrer era de la catedral de Tolosa, actualment és el manuscrit Harleian 4951 del British Museum de Londres. El de Narbona es troba a la Biblioteca Nacional de París i és el Ms. lat. 780. El grup aquità és format pel gradual de Gaillac, París, B.N. lat. 776, Limoges, París, B.N. lat. 1132¹⁰ i el de Saint-Yrieix. Aquest últim és reproduït en el volum XIII de la Paleografia Musical de Solesmes¹¹; i és el manuscrit lat. 903 de la B.N. de París.

El resultat d'aquest estudi comparatiu es pot resumir en el que ara segueix. Es pot dir que el santoral del nostre gradual és molt pròxim al de tots ells; per aquesta raó em fixo només en les excepcions més rellevants. Aquestes generalment coincideixen amb les festes dels sants del nostre antifoner que no són en els de l'AMS. Totes les altres festes no solament es troben en algun dels graduals anteriorment esmentats, sinó que fins podem dir que es troben en tots cinc o en la majoria d'ells. Ara, doncs, n'hi haurà prou d'esmentar els sants de l'antifoner d'Àger que no es troben en aquells o bé que només són en un d'ells.

En primer lloc començo pels sants del nostre gradual que no té cap dels del grup narbonès-aquità. Són aquests: *S. Matthiae*, SS. *Canci*, *Canciani*, *Cancianile*, *Prompti et Grisogoni*, *S. Margaritae*, SS. *Justae et Rufinae*, *S. Christinae*, SS. *Cucuphati et Christophori*, *S. Felix Nolane*, SS. *Geralde et Calixte*, *Passio Imaginis Domini*, *S. Romani*, *S. Eulaliae*, *S. Leocadiae*.

Els sants que segueixen a continuació són els que només es troben en algun dels graduals acabats de citar. *S. Scholasticae*, GLi., f. 25^v, *Vigi. S. Jacobi*, GNar., f. 96, *S. Christophori*, GLi., f. 85; SS. *Nazari et Celsi*, GLi., f. 85^v, *S. Felicis*, GNar., f. 96^v, *Transfiguratio Domini*, GSYr., f. 106; *S. Aegidi*, GLi., f. 90^v, *S. Antonini*, GSYr., f. 90^v,

10. Els cito de la següent manera: el de Tolosa = GTol, el de Narbona = GNar, el de Gaillac = GGa, i el de Limoges = GLi.

11. *Paléographie Musicale*, vol. XIII, Solesmes. El cito de la manera següent: GSYr.

S. Hieronymi, GSYr., f. 92, *S. Remigi*, GLi., f. 92, i *S. Fides*, GLi., f. 93.

Val la pena de remarcar que passat dels sants Nazari i Cels cap dels sants de les llistes precedents tampoc no es troben en els AMS. La relació anterior de sants no inclou a *S. Ioannis apostole*, GAg., f. 125, perquè equival en els altres graduals a sant Joan *ante portam latinam*, encara que el nostre el desplaça al mes de juny. Crec oportú de fer notar que només el GLi., f. 70^v, porta la rúbrica d'aquesta festa idèntica a la del nostre gradual.

Una altra diferència entre el nostre antifoner i els cinc restants és que, pel fet de distingir netament el temporal del santoral, les misses de sants comencen després del temporal. Els altres posen els primers sants al principi de l'any litúrgic, dins de l'Advent. Així resulta que mentre aquells comencen per santa Llúcia el nostre comença per sant Esteve.

Juntament amb el gradual de Limoges i *S. Yrieix*, el nostre, en lloc d'acabar el santoral per la festa de sant Andreu, com ho fan els altres, fineix el mes de desembre amb la festa de sant Tomàs. El de Limoges, f. 95^v, acaba per sant Nicolau, i el de *S. Yrieix*, f. 116^v, per santa Valèria.

EL SANTORAL DEL GRADUAL D'AGER EN RELACIÓ AMB EL DEL GRADUAL SANT ROMÀ I ELS SACRAMENTARIS CATALANS

L'estudi comparat del santoral dels dos antifoners catalans de missa conservats fins avui, no ens resulta molt illustratiu pel fet de les mutilacions que comporta el Gradual Sant Romà. En efecte, ultra el gran buit que suposa la pèrdua dels folis que hi havia entre la festa de sant Martí i sant Andreu, cal comptar-ne d'altres. Vol dir això que el GSRo. també és perjudicat per la manca d'alguns sants corresponents als mesos de maig i juny. Una altra gran mutilació és la que va d'abans de sant Joan Baptista fins a primers d'agost; al final d'aquest mes compta encara amb altres pèrdues. Tot i això s'endevina que el GAg. és un tipus de llibre molt més complet que el seu company, el GSRo. Els dos segueixen el calendari comú de l'època, però el santoral del GAg. s'enriqueix amb més varietat de sants, alguns dels quals són objecte de culte especial a Catalunya, cosa que no fa el GSRo.

Deixant de banda els sants que el nostre gradual té comuns amb els de l'AMS, veiem que entre els que el diferencien d'aquells vells antifoners, alguns són els mateixos que també té el GCRo. Són aquests: Festa de la Mare de Déu, el primer de gener, (CXXVI)¹², Conversió de sant Pau, (CXXXIII), Càtedra de sant Pere, (CXL), sant Benet, (CXLII), sant Joan *ante portam latinam*, (CXLVI), vigília de l'Assumpció de la Mare de Déu, (CLV), Martiri de sant Joan Baptista, (CLVIII), sant Remigi, (CLXXII), sant Calixte, (CLXXV), sant Lluc, (CLXXVI), vigília de Tots Sants, (CLXXIX), Tots Sants, (CLXXX), i sant Tomàs, (CXX).

Una observació atenta sobre la llista precedent ens descobreix que tots aquests sants són comuns amb el santoral del grup d'antifoners narbonès-aquità, i que, per tant, no ofereixen cap especificitat pròpia-ment catalana.

Les deficiències del GSRo. de què s'ha parlat abans obliguen a no forçar la comparació entre el santoral dels dos antifoners. Hem d'acon-
tentar-nos amb unes conclusions molt sòbries que, sense els esmentats defectes del GSRo, haurien resultat molt il·lustratives. Una cosa és clara, els dos antifoners reproduïxen el calendari dels sants general de l'època, però el d'Àger deixa entreveure un ús litúrgic per una església amb moltes possibilitats per al culte, mentre que el GSRo. fa pensar en una església d'un culte més humil. Es pot afegir que el GSRo. és un llibre de tipus més universal; fa l'efecte que quan l'escriuen no era pensat per una església concreta. El d'Àger, en canvi, devia ser escrit pel mateix escriptori de la col·legiata en vistes al culte per la pròpia església.

Posat que les condicions del GSRo. no permeten aclarir-nos gaire sobre el santoral del nostre antifoner de missa, cerco ajuda en els altres manuscrits litúrgics de Catalunya dels quals es disposa d'edició. Com és sabut aquests són els sacramentaris de Vic i Ripoll¹³. Amb aquest paralelisme no es vol pas dir que el nostre gradual procedeixi d'ells, però el fet de conèixer el santoral d'aquests llibres aclareix força el nostre cas.

Tot i que els sacramentaris siguin més d'un segle anteriors al còdex que s'estudia aquí, hi descobrim la quasi totalitat del GAg. Malgrat el risc d'excedir els límits que corresponen a aquest article, crec

12. Les xifres romanes entre parèntesi corresponen a les del Gradual Sant Romà, edició en preparació.

13. A. OLIVAR, *El Sacramentario de Vich*, Barcelona 1953. Del mateix autor, *Sacramentarium Rhipullense*, Madrid-Barcelona 1964.

que no es pot prescindir de fer un parallelisme entre el santoral del nostre llibre litúrgic, que no és contingut en els sis antics antifoners romano-francs, i el dels nostres llibres catalans. El presento a continuació perquè ell sol és la conclusió més eloqüent.

	Sacr. de Vic	Sacr. de Ripoll
— In Veneratione Beatae Mariae		II, p. 66
— Conversio S. Pauli		CLXV, p. 137
— S. Scholasticae		CLXVIII, p. 139
— Cathedra S. Petri	XLIX, p. 39	CLXX, p. 140
— S. Matthiae		CLXXI, p. 140
— S. Benedicti	LII, p. 42	CLXXXIII, p. 141
— S. Georgi	LVI, p. 44	CLXXVII, p. 142
— S. Joannis ante Portam Latinam	LXII, p. 48	
— S. Bernabae		CXCIII, p. 148
— SS. Canci, Canciani, Cancianile, Prompti, Grisogoni		
— SS. Cirici et Julitae		CXCV, p. 149
— SS. Gervasii et Protasii		CXCVII, p. 150
— Translatio S. Benedicti	LXXXIX, p. 61	CCXI, p. 155
— S. Margaritae	XC, p. 62	CCXII, p. 155
— SS. Justae et Rufine	XCI, p. 63	CCXIII, p. 156
— S. Mariae Magdalenae	XCIV, p. 64	CCXIV, p. 156
— S. Christinae	XCVI, p. 65	CCXVI, p. 157
— Vigilia S. Jacobi		CCXVII, p. 157
— S. Jacobi	XCVII, p. 66	CCXVIII, p. 157
— S. Cucuphati	XCVIII, p. 66	CCXIX, p. 158
— S. Felicis Nolanae Christophori	XCIX, p. 67	CCXXI, p. 159
— Vigilia S. Petri ad Vincula		
— Transfiguratio Domini	CXII, p. 75	CCXXXIV, p. 165
— Vigilia Assumptionis S. Mariae	CXXV, p. 83	CCXLIII, p. 167
— S. Bartholomaei	CXXXI, p. 86	CCXLVIII, p. 170
— S. Genesii	CXXXII, p. 87	CCXLIX, p. 170
— S. Rufi	CXXXIII, p. 88	
— S. Augustini	CXXXV, p. 89	
— Decollatio S. Joannis Baptistae	CXXXVII, p. 90	CCLII, p. 171
— S. Aegidii		
— S. Antonini		
— S. Hieronymi		CCLXIX, p. 178
— S. Remigii		CCLXX, p. 178
— S. Fides	CCCXLI, p. 272	CCLXXII, p. 179
— S. Callisti		CCLXXXVI, p. 182
— SS. Geraldi et Callisti		CCLXXI, p. 181
— S. Lucae evangelistae	CXXXIX, p. 91	CCLXXVII, p. 182
— S. Quintini	CXLII, p. 93	CCLXXX, p. 183
— Vigilia Omnium Sanctorum	CXLIII, p. 94	CCLXXXI, p. 183
— Omnium Sanctorum	CXLIV, p. 95	CCLXXXII, p. 184

— Passio Imaginis Domini		CCLXXXIV, p. 185
— SS. Adiscli et Victoriae	CLII, p. 99	CCXCI, p. 187
— S. Romani		CCXCII, p. 188
— S. Felicitatis	CLV, p. 101	CCXCIV, p. 188
— S. Saturnini	CLVII, p. 102	CCXCVII, p. 189
— S. Eulaliae	CLXIII, p. 106	CCCV, p. 193
— S. Leocadiae		CCCIV, p. 194
— S. Thomae	CLXVII, p. 109	CCCVIII, p. 194

Si es té en compte que el sacramentari de Vic és mutilat al començ del santoral es pot pensar encara en un parallelisme més estricte entre el santoral dels sacramentaris catalans i el gradual d'Àger. Vista la total correspondència entre el santoral d'aquests tres llibres, és ben clar que el nostre antifoner segueix plenament el calendari vigent a Catalunya des de feia més d'un segle, sense la preocupació d'incorporar novetats. L'absència només de quatre misses és ben poc significativa. Encara ho és menys si es pensa que la missa de sants *Canci, Canciani, Cancianile, Prompti et Grisogoni*, no solament és desconeguda dels llibres catalans, sinó fins i tot dels cinc antifoners narbonesos-aquitans. La vigília de sant Pere *ad Vincula* no pot considerar-se una omisió pel fet que la festa figura en els sacramentaris de Vic i Ripoll. Les festes dels sants Gil i Antolí només figuren, la primera en el GLi. i l'altra en el GSYr.

SANTS CATALANS I FORMULARIS PROPIS

Tot i que es tracta d'un santoral força complet no s'hi acaba d'endevinar una especial atenció als sants locals. La mateixa referència a sant Cugat és ben pobre; el posa juntament amb sant Cristòfor i no té formulari de missa. No es pot negar que els sacramentaris catalans han fet una opció més decidida. És inútil cercar en el nostre llibre alguna qualificació catalana com ho fa, per exemple, el sacramentari de Vic per la *missa in festivitate sancti Felicis Gerunda*, o bé el de Ripoll que anomena sant Feliu *gerundensis*.

Pel que fa a santa Eulàlia n'hi ha prou de trobar-la al mes de desembre per saber que no es tracta de la de Barcelona. En aquesta mateixa data el sacramentari de Vic s'encarrega però de dir que és la *Emeritensis*. Tal vegada la rúbrica *Passio Imaginis Domini* — d'altra banda sense formulari — pel fet de trobar-se en els altres graduals,

tingués un particular accent devocional per a la geografia de l'actual Catalunya. Ja hem vist com també es troba en el sacramentari de Ripoll. El fet que només la portin aquests dos llibres potser fa pensar en una referència de tipus monàstic. No hi figuren els sants bisbes d'Urgell Just, Ermengol, Ot; ni Fruitós de Tarragona, ni cap sant de les altres diòcesis.

Aquest model de llibre plenament emparentat amb els seus veïns de la metròpoli de Narbona, de la qual depenien les diòcesis de la Catalunya vella, no s'ha preocupat pas massa d'afegir-hi el que devia ser propi del lloc.

Si ara passem a cercar en el nostre antifoner de missa alguna peça que el distingeixi notablement dels altres, no serem pas gaire més afortunats. Sens dubte que la més original de totes és l'antifona musicada per a la processó de després de la missa de la vigília de sant Pere. El millor que es pot dir d'aquesta peça és que el seu contingut es troba en el *Passionari Hispànic*. De fet, podem comprovar com en part procedeix de la segona passió de sant Pere i sant Pau. Moltes frases de les que componen l'antifona són tretes d'aquí. Afegint-n'hi d'altres s'arriba al text actual. És fàcil de comprovar la font d'inspiració ja que la majoria del seu contingut coincideix amb frases dels números 31 i 32¹⁴. Però també aquí podem gloriar-nos només d'una originalitat relativa. La mateixa peça es troba en els manuscrits inèdits del gradual de Gaillac, f. 101, i de Tolosa, f. 271. Tots dos la porten al mateix indret del nostre.

Una altra llarga antifona processional musicada és la que hi ha pel dia de l'Assumpció de santa Maria. Tota ella és bíblica i procedeix del capítol 8 del llibre del Proverbis, vv. 12, 22-27, 29-30, 34-35. No l'he trobada en els altres graduals consultats.

Encara és menys important la peça de la missa de santa Escolàstica que comença *In columbe speciem*. Pel fet de no portar rúbrica i de no haver-hi d'altres peces en el formulari es fa difícil d'identificar-la. El gradual de saint Yrieix, p. 56, posa aquesta peça com un *tractus* per la festa de sant Benet.

Per conèixer més a fons l'antifoner que presenta aquest article, s'hauria de procedir a un estudi comparatiu de totes les peces i de cada un dels formularis. Aquest treball ultrapassa de bon tros els límits del que es pot fer ara. En part he començat la tasca pel fet d'oferir, tot seguit, la totalitat de les peces del manuscrit que mancaven

14. A. FÀBREGA, *Pasionario Hispánico*, vol. 2, Madrid-Barcelona 1955, pp. 292-293.

a l'article anterior, indicant la procedència de la majoria. Ho he fet segons el següent criteri.

A les peces que coincideixen amb les dels antics antifoners romano-francs, editats per R.J. Hesbert, es fa constar, després de cada una d'elles en quins es troba. Aquests hi són indicats a través de la lletra inicial de cada antifoner, com ho fa el mateix editor, precedides de la indicació AMS i del número que porten en l'esmentada edició. En els casos on només hi ha el número sense indicar els antifoners, es vol dir que aquella peça es troba en tots sis. Si no es fa constar el contrari, les indicacions precedents volen dir que no solament la peça es troba a l'AMS, sinó que fins i tot hi és en el mateix dia que en el nostre antifoner. En els casos molt nombrosos en què la peça del nostre manuscrit no coincideix de dia amb les de l'AMS, se sol citar la missa en què hi apareix per primera vegada; en nota es fa constar de quin formulari forma part en els vells antifoners.

Quan la peça coincideix de dia amb el Gradual Sant Romà també es fa constar. L'enumeració que es fa servir en aquests casos ens la portarà l'antifoner quan sortirà editat. En els casos en què la peça només es troba en el GSRO., i fora del dia corresponent, també és fa constar, en nota, el dia. Com es pot veure he limitat la comparació de les peces als antifoners dels quals es disposa d'edició o està en preparació.

Les peces del gradual d'Àger que no he trobat en cap de les edicions referides suara són les que transcriu íntegres. Per a les que ja hi ha edició només transcriu l'*incipit*. En els casos on només es dóna l'*incipit* d'algun verset de la peça, sense que segueixi cap indicació, vol dir que li correspon la del verset següent.

L'enumeració romana que encapçala cada formulari és la que li he donat seguint l'ordre dels formularis tal com el presenta el manuscrit. Si comença amb el número CXIX, és perquè del principi del manuscrit fins aquí hi ha 118 formularis; són els que corresponen al temporal. Si en l'article anterior no es va utilitzar aquesta enumeració fou per a la màxima simplificació que va cercar-se per poder presentar la totalitat del contingut del temporal.

Pel que fa a la grafia s'ha respectat la del manuscrit, fora d'escriure amb majúscula els noms propis. He prescindit de transcriure l'abreujament del *saecula saeculorum* que hi ha al final de cada introit. Per indicar les correccions que s'han hagut de fer en un text tan defectuós com el nostre, m'he valgut d'aquests signes com els més corrents. El parèntesi quadrat [] vol indicar els mots o lletres que manquen per

mutilació del text. El parèntesi angular < > vol significar els mots oblidats o intencionadament deixats pel copista. Amb la doble clau { } s'indiquen els mots o lletres que cal suprimir.

CXIX. DE DEDICACIONE

Terribilis est locus iste... (AMS 100 BCKS)¹⁵.

Ps. *Vidit Iacob in somnis scalam erectam et angelos dei ascendentem et descendente ea et ait.*

/f. 97^v/ R. *Locus iste a deo factus est...* V. *Deus cui stat angelorum corus...* (AMS 100 BCKS). ALL. *Adorabo* (AMS 100 CKS). OF. *Domine deus...* (AMS 100 BCKS). <V> *Fecit Salomon...* <V> *Maiestas domini* /f. 98/... (AMS 100 BCS). CO. *Domus mea...* (AMS 100 BCKS).

CXX. /f. 98^v/ VII. Kal. ianuari SANCTE STEPHANI MARTIRIS

Etenim sederunt principes... Ps. *Beati immaculati* (AMS 12 RBCKS). P. *Ecce video celos.* R. *Sederunt principes...* <V> *Adiuva me domine...* (AMS 12 RBCKS). ALL. *Video celos...* /f. 99/ (AMS 12 RBCKS)¹⁶.

ALL. [B]eatus es o beate Stephane quia cum sanctis gaudebis et cum angelis exultabis in eternum.

OF. *Elegerunt apostoli...* /99^v/ V. *Surrexerunt autem...* V. *Possitis autem genibus...* P. *Alleluia* (GSRo. 612). /f. 100/ CO. *Video celos...* (AMS 12 RBCKS, GSRo. 613).

CXXI. VI. Kal. ianuari SANCTE IOHANNIS EVANGUELISTE

Ego autem sicut holive... (AHS 13 BCKS, GSRo. 614). Ps. *Quid gloriaris. Bonum est confiteri* (AMS 13 KS, GSRo. 614). R. *Iustus ut palma...* (AMS 13 MBCKS). V. *ad adnum* /f. 100^v/ *ciandum mane...* (AMS 13 MCKS, GSRo. 616).

ALL. *Primus ad Sion dicet ecce adsum at Iherusalen.*

ALL. *Iustus ut palma...* (AMS 95 S)¹⁷. OF. *Gloria et honore...* (AMS 13 BCKS). V. *Do* /f. 101/ *mine dominus noster...* V. *Quid est homo...* (AMS 13 BCS, GSRo. 617). P. *Et constituisti* (AMS 13 C). CO. *Magna est gloria eius...* (AMS 13 BCKS, GSRo. 618).

CXXII. AD MISSA MAIORE

In medio ecclesiae ... /f. 101^v/ Ps. *Bonum est* (AMS 14 RBCKS, GSRo. 619). R. *Exit sermo inter frates...* V. *Sed si eum volo...* (AMS 14, GSRo. 620). ALL. *Hic est discipulus...* (AMS 14, GSRo. 621). OF. *Iustus ut palma...* (AMS 14). V. *Bonum est confiteri domino* /f. 102/... V. *Ad adnunciandum mane...* V. *Plantatus in domo...* (AMS 14 BCS).

15. Dedic. S. Mariae.

16. Hi ha un altre alleluia amb el mateix text, però diferent música.

17. S. Vitalis.

m meum quia concupuit re specie
 tua. **B**i fusa est gna in labiis tuis
 pte re a. benedixit te deus in eter num i in
 seculu m se culu fructu
Spe cie tua i pulcri
 tudine tua rursus
 proce de re na tūm
 Exite et ascendite apertis lapidas iuris
 ecce sponsus uenit exite obuiam uenit **L**um adis uela
 Adorna tala mium tuu m sio n iuscepe regem api
 lum amplectere maria que est celestis porta ipsa

P. Sicut cedrus. (AMS 14 C, GSRO. 623). CO. Exit sermo... (AMS 14, RBCKS, GSRO. 624).

CXXIII. V. Kal. ianuarii SANCTORUM INOCENTUM

Ex ore infancium... Ps. Domine deus (AMS 15 RBCKS, GSRO. 625). /f. 102^v/. R. Anima nostra... V. Laqueus contritus... (AMS 15, GSRO. 626). ALL. Laudate pueri... (GSRO. 627). OF. Anima nostra... (AMS 15 RBCKS). V. Nisi /f. 103/ quod dominus... V. Torrentem pertransiuit... (AMS 15 BCS). P. Laqueus contritus est et nos. (AMS 15 C, GSRO. 630). CO. Vox in rama... (AMS 15 RBCKS, GSRO. 631).

CXXIV. .II. Kal. ianuarii. SANCTE SILVESTRI

Sacerdotes tui... /f. 103^v/ Ps. Memento Davit (AMS 16.^a BCKS, GSRO. 632). R. Ecce sacerdos... V. Non est inventus... (AMS 16.^a MBCKS, GSRO. 633).

ALL. Iuravit dominus et non penitebit eum tu es sacerdos in eternum secundum ordinem Melchisedech.

OF. Inveni Davit... (AMS 16.^a MBCKS). V. Potens est domine... /f. 104/ <V> Veritas mea... (AMS 16.^a BCS). P. Manus (AMS 16 C, GSRO. 636). CO. Beatus servus... /f. 104^v/ (AMS 16.^b BCKS, GSRO. 637).

CXXV. .VIII. Kal. februarii. SANCTE FELICIS IN PINCIS

Os iusti mediabitur sapientiam... Ps. Noli emulari (AMS 20 BCKS, GSRO. 644). R. Iurabit dominus... V. Dixit dominus... (AMS 20 MBCKS, GSRO. 645). ALL. Disposui testamentum... (AMS 20 MK, GSRO. 646). OF. Gloria et honore (AMS 20 BCKS, GSRO. 647). CO. Posuisti domine /f. 105/ in capite... (AMS 20, GSRO. 648).

CO. Posuisti domine /f. 105/ in capite... (AMS 20, GSRO. 648).

CXXVI. SANCTE [MAR]C[ELLI] PA[PE]¹⁸

Staut ei dominus... (AMS 22 BCKS, GSRO. 649). Ps. Inveni Davit servo. (AMS 22 S). R. Inveni Davit servum meum... V. Nichil proficiet... (AMS 22 MBCKS, GSRO. 650). ALL. /f. 105^v/ Inveni Davit... (AMS 22 BCKS). OF. Veritas mea... (AMS 22 BCKS). <V.> Posuisti adiutorium... (AMS 22 BCS). <V.> Misericordia mea... (AMS 22 CS) P. <Et> in nomine. (AMS 22 C, GSRO. 652). CO. Domine quinque talenta... /f. 106/ (AMS 22 BCKS, GSRO. 653).

CXXVII. XX Kal. februarii SANCTE AGNES¹⁹

18. Malgrat la corrupció del text ajuda a identificar la rúbrica el fet que el formulari sigui el mateix de l'AMS i GSRO per sant Marcel.

19. Segurament ha de dir Prisca, com ho demostra l'identitat amb el formulari de l'AMS i el fet d'haver-hi dues festes més de santa Agnès.

Loquebar de testimonis tuis... Ps. Beati immaculati in. (AMS 23^a BCKS)²⁰. R. Specie tua... (AMS 23^b MBCKS)²¹. V. Propter veritatem (sic)... (AMS 23^b BCKS)²². ALL. /f. 106/ Adducentur regi... (AMS 25 KS). OF. Filie regum... V. Eructuavit cor meum... V. Virga recta... P. In vestitu. (GSRo. 667). CO. Feci /f. 107/ iudicium... (AMS 23^b B)²³.

CXXVIII. XVII Kal. februari <SANCTORUM FABIANI ET SEBASTIANI>

Intret in conspectu tuo... Ps. Deus venerunt. (AMS 24^a BCKS, GSRo. 659). R. Gloriosus deus... V. Dexter tua... /f. 107^v/ (AMS 24^b MBCKS, GSRo. 660). ALL. Sancti tui... (AMS 24^b MBCKS, GSRo. 661). OF. Letamini in domino... (AMS 24^b BCKS). V. Beati quorum remisa... (AMS 24^b CS). V. Pro hac orabit... (AMS 24^b BCS, GSRo. 662). CO. Multitudo languentium... /f. 108/ (AMS 24^b BCKS, GSRo. 663).

CXXIX. XII Kal. februari SANCTE AGNES

Me expectaverunt... Ps. Beati immaculati. (AMS 25 BCKS, GSRo. 664). R. Difussa est (AMS 25 MBCKS, GSRo. 665).

ALL. Pulcra facies sed pulciori fide beata es Agnes respuens mundum letaberis cum angelis intercede pro omnibus nobis.

OF. Offerentur. (AMS 25 BCKS). CO. Quinque prudentes virgines /f. 108^v/... (AMS 25 BCKS).

CXXX. XI. Kal. februari SANCTE VICENTI

Letabitur iustus in domino... Ps. Exaudi oracionem. (AMS 27^a BCKS, GSRo. 669). R. Posuisti domine... V. Desiderium anime eius... /f. 109/ (AMS 27^b MBCKS, GSRo. 670). ALL. Beatus vir... (AMS 27^b MBCKS, GSRo. 671). OF. Gloria et honore. (AMS 27^b BCKS, GSRo. 672). CO. Qui vult venire... (AMS 27^b BCKS, GSRo. 673).

CXXXI. VIII. Kal. februari SANCTE PAULI

Scio cui credidi... Ps. Domine probasti. (AMS 123 BCKS)²⁴. R. A Chisto de celo... (GSRo. 675).

V. Inter apostolo /f. 109^v/s in vocacione novissimus predicatione primus.

TR. Tu es vas electionis sacte Paule apostole vere digne est gloficatus. V. Per te omnes gentes cognoverunt gracia dei. V. Intercede pro nobis ad deum qui te elegit.

20. Prisca.

21. Prisca.

22. Prisca.

23. Prisca.

24. In natale S. Pauli, al mes de juny.

OF. Michi autem. (AMS 123 BCKS)²⁵. CO. Amen dico. (AMS 23 BCKS)²⁶.

CXXXII²⁷

Sacerdotes. (AMS 32 BCKS)²⁸

CXXXIII. .V. Kal. februarii SANCTE AGNE SECUNDO

Vultum tuum. (AMS 28 BCKS, GSRO. 679). R. Specie tua. (AMS 28 MBCKS, GSRO. 680).

ALL. Veni electa mea et ponam te in tronu /f. 110/m meum quia concupivit rex specie tua.

OF. Diffusa est gratia... (AMS 28 BCKS). V. Eructuavit. V. Specie tua... (AMS 28 CS). P. Et in seculum. (GSRO. 682). CO. Diffusa. (AMS 3, 101 RBCKS)²⁹.

CXXXIV. IIII Non. februarii IPAPANTI DOMINI. ANTIPHONAS

Venite et ascendite... (GSRO. 684). ANT. Lumen et revelationem. (GSRO. 685). ANT. Adorna talamum... /110^v/ (AMS 29^b BCKS, GSRO. 688). ANT. Ave gracia plena... (AMS 29^a BCKS, GSRO. 687). ANT. Res /f. 111/ ponsum accepit Simeon... (AMS 29^b BCS, GSRO. 689).

ANT. Hodie beata virgo Maria puerum Ihesum presentavit in templo quem Simeon repletus Spiritus Sancto accepit in ulnas suas et benedixit eum in eternum.

CXXXV. OFICIUM AD MISSA

Suscepimus deus... Ps. Magnus dominus. (AMS 29^b RBCKS, GSRO. 691). R. Suscepimus deus... V. Sicut audivimus... (AMS 29^b, GSRO. 692). ALL. Post partum... /f. 112/ (GSRO. 693). ALL. Adorabo ad templum... (AMS 29^b RBCKS, GSRO. 694). TR. Difusa est gratia... V. Specie tua... V. Propter veritatem... V. Dilexisti iusticiam... /f. 112^v/. V. Audi filia... V. Et concupivit... Offerentur regi virgines... V. Adducentur in leticia... (GSRO. 724)³⁰. /f. 113/ V. Adducentur in leticia...³¹. OF. Difusa est. (AMS 29^b BCKS) CO. Responsum accepit Simeon... (AMS 29^b RBCKS, GSRO. 696).

CXXXVI. Non. februarii. SANCTE AGATE

25. In natale S. Pauli, al mes de juny.

26. In natale S. Pauli, al mes de juny.

27. Aquesta peça no va precedida de cap rúbrica indicativa del formulari.

28. S. Gregorii.

29. S. Luciae.

30. Anuntiatio S. Mariae.

31. Repeteix literalment el text anterior.

Gaudeamus omnes... (AMS 30 BCKS, GSRO. 697). Ps. Eructavit. (AMS 30 BCS) R. Adiuvabit eam deus... /f. 113/ [V.] Fluminis impetus... (AMS 30 BCKS, GSRO. 698). ALL. Audi filia... (GSRO. 603)³².

ALL. Beata Agatha ingressa carcere benedicebat dominum Ihesum Christum.

TR. Qui seminant... /f. 114/ (AMS 30 BCKS). V. Venientes autem... (AMS 30 CK, GSRO. 699). OF. Offerentur. (AMS 30 BCKS, GSRO. 700). CO. Qui me dignatus est... (AMS 30 BCKS, GSRO. 701).

CXXXVII. VIII. Idus Kal. februarii SANCTE SCHOLASTICE

Dilexisti. (AMS 3 RBKS)³³.

In columbe specie vidit beatus Benedictus celsa omnipotentis /f. 114^v/ ethera erat animam sancte Scolastice mox nunciat illud fratribus gracias agens³⁴.

CXXXVIII. XVI. Kal. marci SANCTE VALENTINI

In virtute tua... (AMS 31 BCKS). Ps. Quoniam prevenisti eum (GSRO. 702) TR. Beatus vir... V. Potens in terra... /f. 115/ (AMS 31 BCKS)³⁵.

V. Desiderium anime eius tribuisti ei et voluptate labiorum eius non fraudasti eum. V. Quoniam prevenisti eum in benedictione dulcedinis posuisti super caput eius coronam de lapide precioso.

OF. In virtute tua... /f. 115/ (AMS 31 BCKS). V. Magna est gloria... (AMS 31 S, GSRO. 706). CO. Posuisti domine... (AMS 20 BCKS)³⁶.

CXXXIX. V. Kal. marci KATEDRA SANCTI PETRI

Michi autem. (AMS 160 BKS)³⁷. Exaltent eum... /116/. V. Confi-teantur domino... (GSRO. 709).

<V.> Beatus es Simon Petrus quia caro et sanguis non rebelavit tibi sed pater meus qui est in celis. Dico tibi.

TR. Tu es Petrus... V. Et porte inferi... /f. 116^v/. V. Et quodcumque ligaveris... V. Et quodcumque solveris... (GSRO. 710). OF. Inveni Davit... (AMS 16^a BCKS)³⁸. CO. Tu es Petrus... (AMS 57^b BCKS)³⁹.

CXL. SANCTE MATIA

Michi autem nimis. (AMS 160)⁴⁰. R. Gloriosus deus. (AMS 24^b

32. S. Luciae.

33. S. Luciae.

34. Aquesta peça no porta rúbrica. En el GSYr, p. 55, és un *tractus*.

35. En els AMS aquesta peça és un responsori.

36. S. Felicis.

37. SS. Simonis et Judae.

38. S. Silvestris.

39. Vig. S. Petri.

40. SS. Simonis et Judae.

MBCKS)⁴¹. <TR>. Qui seminant. (AMS 23^b M)⁴². OF. Exultabunt. (AMS 114 CKS)⁴³. CO. Posuerunt. (AMS 114 CKS)⁴⁴.

CXLI. IIII Idus marci. SANCTE GREGORII

Sacerdotes dei... /f. 117/. Ps. Benedicite omnia. (AMS 32 BCKS, GSRO. 712). R. Iurabit dominus. (AMS 32 (BCKS, GSRO. 713). <TR>. Beatus vir... (AMS 32 BCK). V. Potens... (GSRO. 714). V. Gloria et divicie... (AMS 32 CK). OF. Veritas mea. (AMS 32 BCKS, GSRO. 715). <CO>. Fidelis servus. (AMS 32 BCKS, GSRO. 716).

CXLII. TRANSITU SANCTI BENEDICTI

Os iusti meditabitur. (GSRO. 717). <R>. Os iusti... /f. 117^v/. <V>. Lex dei... (AMS 131 B)⁴⁵.

<TR>. Domine non aspicias peccata mea sed fidem huius hominis qui regat (sic) resuscitari filium suum. <V>. Et redde in hoc corpuscula animam pueri quam tulisti. <V>. Et complecta oracione revinxit et sanum redditt patri suo.

<OF>. Desiderium anime eius... (AMS 139 BKS)⁴⁶. /f. 118/. <V>. Vitam peccit... <V>. Letificabis eum... <V>. Inveniantur manus... (AMS 139 BC)⁴⁷. <P>. Posuisti. CO. Semel iuravi... (AMS 128 BKS)⁴⁸.

CXLIII. <ANNUNTIATIO SANCTE MARIE>

<R>. orate celi. (AMS 33^a S). <R>. <T>. ollite portas. (AMS 33^a S).

<TR>. <A>. ve Maria gracia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedic /118^v/ tus fructus ventris tui. <V>. Ecce concipies et paries filium et vocabitur nomen eius Hemanuel. <V>. Spiritus Sanctus superveniet in te et virtus altissimi obumbravit tibi. <V>. Ideoque quod nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei.

OF. Ave Maria. (AMS 33^b BCKS). CO. Ecce virgo. (AMS 33^b BCKS, GSRO. 726).

CXLIV.⁴⁹

Sacerdotes dei... (AMS 32 BCKS)⁵⁰. R. Sacerdotes eius. (AMS 129^a

41. SS. Fabiani et Sebastiani.

42. S. Priscæ.

43. SS. Basilidis et Soc.

44. SS. Basilidis et Soc.

45. S. Stephani.

46. S. Eusebii.

47. S. Eusebii.

48. S. Apollinari.

49. El text està tant gastat que no és possible identificar el títol.

50. S. Gregorii.

KS)⁵¹. ALL. Fulgebunt iusti... (AMS 99 C)⁵². OF. Letamini. (AMS 129^b KS)⁵³. CO. Iustorum anime. (AMS 97 BCKS)⁵⁴.

CXLV. /f. 119/ TIBURCI

Sancti tui domine... Ps. Exaltabo deus meus... (AMS 92 BCKS, GSRO. 727). ALL. Gaudete iusti... (AMS 92 C, GSRO. 728). In tribus lectionibus una alleluia. OF. Letamini. (AMS 92 BCKS, GSRO. 730). CO. Gaudete iusti... (AMS 92 BCKS, GSRO. 731).

CXLVI. VIII. Kal. marci SANCTE GREGORI⁵⁵

Protexisti me deus... Ps. Exaudi deus oracionem. (AMS 93^a BCKS). ALL. Confitebuntur /f. 119^v/ celi... (AMS 93^a C). OF. Confitebuntur celi... (AMS 93^a BCKS). V. Misericordias tuas... V. Quoniam quis in nubibus... /f. 120/ (AMS 92^a BCS). CO. Letabitur iustus... (93^b BCKS).

CXLVII. III. Kal. mai SANCTE VITALIS

Protexisti. (AMS 95^a BCKS).

ALL. Protexisti.

ALL. Hic est vere martir qui pro Christo sanguinem suum fudit et ideo regnat cum illo.

OF. Repleti sumus... /f. 120^v/ (AMS 95 BCKS). <V>. Domine refugium... (AMS 95 CS). <V>. Priusquam fieret... (AMS 95 BCS). CO. Ego sum vitis... (AMS 95 BCKS).

CXLVIII. Kal. mai FILIPI ET IACOBI

Exclamaverunt ad te domine... Ps. Exultate iusti. /f. 121/. (AMS 96 BCKS). ALL. Confitebuntur celi... (AMS 93^a C)⁵⁶.

ALL. Stabunt iusti in magna constancia adversus eos qui se a ngustiaberunt.

OF. Confitebuntur. (AMS 96 BCKS). CO. Tanto tempore... (AMS 96 BCKS).

CXLIX⁵⁷

<S>tatuit ei dominus. (AMS 22 BCKS)⁵⁸

CL. /f. 121^v/ EODEM DIE INVENTIO SANCTE CRUCIS

51. SS. Simplicis et Soc.

52. SS. Nerei et Soc.

53. SS. Simplicis et Soc.

54. SS. Alexandri et Soc.

55. Hauria de dir S. Georgi.

56. S. Georgi.

57. El formulari no porta títol.

58. S. Marcelli.

Nos autem. (AMS 97bis C)

ALL. Dulce lignum dulces clavos dulce aferens pondera que sola fuisti digna sustinere{re} regem celorum et dominu.

ALL. Salva nos Chiste... (GSRo. 827). OF. Protege domine /f. 122/... V. Salvator mundi... (GSRo. 732).

V. Salvator mundi salva nos omnes et cuncta nocencia a nobis procul repelle atque ad protegendum nos dexteram tue maiestatis extende. V. In conspectu tuo domine /f. 122^v/ sint acceptabile preces nostre per signum et virtutem sancte crucis per quam salvati sumus aleluia.

CO. Per lignum salvi facti sumus et super sanctam crucem tuam liberati sumus fructus arboris seduxit filius dei redemis nos aleluia.

CLI. ALEXANDRI EVENTII ET TEODOLI

Clamaverunt iusti... /f. 123/. Ps. Benedicam dominum. (AMS 97 BCKS). ALL. Exultabun sancti... (AMS 92 KS)⁵⁹. OF. Repleti sumus. (AMS 97 BCKS). CO. Iustorum anime... (AMS 97 BCKS).

CLII... VII Idus GORDIANI ET EPIMACHI

Sancti tui domine. (AMS 98 BCKS, GSRo. 741). Protexisti me⁶⁰.

ALL. Mirabilis dominus noster in sanctis suis.

OF. Mirabilis deus... (AMS 98 BCKS). V. Exurgat deus... /f. 124/. V. Pereant peccatores... (AMS 98 BCS). P. Benedic. CO. Iustorum... (AMS 98 BCKS).

CLIII. III. Idus Kal. NEREI ET AQUILEI

Protexisti me⁶¹. Ecce oculi domini... (AMS 99 BCKS). Ps. Exultate iusti. (AMS 99 BK). ALL. Confitebuntur⁶². OF. Gaudete iusti⁶³.

CLIV. /f. 124^v/ XIII. Kal. iuni SANCTE POTENCIANA

Dilexisti iusticiam. (AMS 101 BCKS).

ALL. Vidi speciosam sicut columbam et circumdabunt eam flores rosarum et lilia convallium.

OF. Offerentur. (AMS 101 BCKS). OF. Difusa est. (AMS 101 BCKS).

CLV. XIII. Kal. iuni SANCTE URBANI

Sacerdotes tui. (AMS 104 BCKS). ALL. Disposui testamentum... (AMS

59. SS. Tiburtii et Valeriani.

60. Encara que la peça precedent és un introit, aquesta n'és un altre; ho demostra l'identitat de música amb la dels folis 120 i 124.

61. Encara que la peça que segueix sigui un introit, aquesta també ho és; ho demostra la identitat de música amb els folis 120 i 123^v.

62. A AMS 99 BCKS és un OF.

63. A AMS 99 BCKS és un CO. Notem, d'altra banda, com en el nostre Ms. hi manca el CO.

20 MK) ⁶⁴. OF. Veritas mea. (AMS 104 BCKS). CO. Fidelis. (AMS 104 BCKS).

CLVI. MARCELINI ET PETRI

Clamaverunt iusti. (AMS 112 BCKS). <R>. Clamaverunt /f. 125/ iusti... V. Iuxta est dominus... (AMS 99 CKS) ⁶⁵.

<ALL>. Iudicabunt sancti nationes et dominabitur populis et regnabit illo /f. 125v/ rum rex in eternum.

OF. Letamini. (AMS 112 BCKS). CO. Iustorum anime. (AMS 112 BCKS).

CLVII. IHOANNIS APOSTOLE

Statuit. (AMS 22 BCKS) ⁶⁶.

CLVIII. V. Idus iuni SANCTORUM PRIMI ET FELICIANI

Sapientia sanctorum... (GSRo. 751). Ps. Exultate iusti. (AMS 113^a BCKS).

R. Confitebuntur celi mirabilia tua domine et veritatem tuam ecclesia sanctorum. /f. 126/ V. Misericordias tuas domine in eternum cantabo in generatione et proenie.

ALL. Iusti epulentur... (AMS 114 C) ⁶⁷. OF. Mirabilis. (AMS 113^b BCKS, GSRo. 754). CO. Ego vos elegi... (AMS 113^b BCKS, GSRo. 755).

CLIX. III. Idus iuni SANCTE BARNABE APOSTOLE

Michi autem. (AMS 160 BKS) ⁶⁸.

CLX. .II. Idus iuni BASILIDIS CIRINI NABORIS ET NAZARI

Intret in /f. 126v/ conspectu. (AMS 114 CKS, GSRo. 756). R. Vindica domine... V. Posuerunt mortalia... (AMS 114 CKS, GSRo. 758).

ALL. Vindica domine... /f. 127/ (GSRo. 758). OF. Exultabunt sancti... V. Cantate domine... /f. 127v/ (AMS 114 CS). P. Exultatio (GSRo 759). [CO.] Posuerunt mortalia... (AMS 114 CKS, GSRo. 760).

CLXI. XVIII. Kal. iuli. CANCI. CANSIANI. CANSIANILE. PROMPTI ET GRISOGONI

Salus autem. (AMS 115 BCKS) ⁶⁹. R. Timete dominum... /f. 128v/.

64. S. Felicis.

65. SS. Nerei, Achilei et Pancratii.

66. Es la única peça d'aquest formulari, i als AMS correspon a S. Marcelli.

67. SS. Basilidis et Soc.

68. Es la única peça d'aquest formulari; a l'AMS correspon a SS. Simonis et Judae.

69. SS. Marci et Marcelliani.

Inquirentes autem... (AMS 134 MBKS)⁷⁰. Timete dominum... Ps. Benedicam dominum⁷¹. ALL. Fulgebunt iusti... /f. 128^v/ (AMS 99 C)⁷². OF. Letamini in domino. (AMS 24^b BCKs)⁷³. CO. Iustorum anime... (GSRo. 765)⁷⁴.

CLXII. SANCTORUM CIRICI ET IULITE

Salus autem... Ps. Noli emulari. (AMS 115 BCKs)⁷⁵. R. Gloriosus deus. (AMS 24^b MBCKs)⁷⁶. ALL. Sancti tui. (AMS 24^b MBCKs)⁷⁷. OF. Anima nostra. (AMS 15 RBCKs)⁷⁸. CO. Amen dico vobis... (AMS 115 BCKs)⁷⁹.

CLXIII. /f. 129/. MARCHI ET MARCELI

Loquetur dominus pacem in plebem suam et super sanctos suos et in eos qui convertuntur ad cor ipsum. Ps. Benedixisti domine.

R. Iustorum anime... (AMS 115 CKs). V. Visi sunt... (AMS 115 Ks). ALL. Isti sunt... /f. 129^v/ (GSRo. 743)⁸⁰. Of. Letamini. (AMS 24^b BCKs)⁸¹. CO. Posuerunt. (AMS 114 CKs)⁸².

SANCTORUM GERVASI ET PROTASI

CLXIV. VIGILIA SANCTI IHOANNIS BAPTISTE

Ne timeas Zacarias... Ps. Domine in virtute. (AMS 117 RBCKs). /f. 130/ R. Fuit homo missus... <V>. Ut testimonium periberet... (AMS 117). Of. Gloria et honore. (AMS 117 RBCKs). Magna est. (AMS 117 RBCKs).

CLXV. AD MISA PRIMA

Iustus ut palma... /f. 130^v/ Ps. Bonum est confiteri. (AMS 118ª BKS). R. Iustus ut palma. (AMS 118ª MBKS). ALL. Inter natos mulierum non surrexit maior Iohane baptista.

70. SS. Felicis et Agapiti.

71. *Timete*... i el seu verset segurament són un introit; així ho fa l'AMS 134 per la missa de S. Ciriac.

72. SS. Neri et Soc.

73. SS. Fabiani et Sebastiani.

74. SS. Modesti et Grisanti.

75. SS. Marci et Marcelliani.

76. SS. Fabiani et Sebastiani.

77. SS. Fabiani et Sebastiani.

78. Nat. Innocent.

79. SS. Marci et Marcelliani.

80. SS. Gordiani et Epimachi.

81. SS. Fabiani et Sebastiani.

82. SS. Basilidis et Soc.

OF. In virtute tua. (AMS 118^b BKS).

[CO]. [I]ohanes est nomen eius et multi in nativitate eius gaudebunt erit enim magnus coram domino et ipse preibit ante illum in spiritu et virtute Helie aleluia.

CLXVI. AD MISSA MAIORE

De ventre matris mee... /f. 130^v/ Ps. Bonum est. (AMS 119 RBCKS). R. Priusquam te... V. Missit dominus... (AMS 119).

ALL. Erat lucerna ardens et lucens ante dominum /f. 131^v/ Iohanes baptista qui viam domino preparavit in heremo.

ALL. Tu puer pro <p>heta altissimi vocaveris preibis ante dominum parare vias eius.

OF. Iustus ut palma. (AMS 119 RBCKS). CO. Tu puer propheta... (AMS 119 RBCKS).

CLXVII. SANCTORUM IOHANNIS ET PAULI

Multe tribulationes... /f. 132/ (AMS 120^a BCKS). Ps. Benedicam dominum. (AMS 120^a BCK). R. Ecce quam bonum. (AMS 120^b MBCKS). V. Sicut unguentum... (AMS 120^b MCKS).

ALL. Isti sunt due olive et due candelabra lucencia ante dominum habent potestatem claudere celum nubibus et apperuerunt portas eius quia /f. 132^v/ lingue eorum claves celi facte sunt.

OF. Gloriabantur in te... (AMS 120^b BCKS). V. Verba mea. <V>. Quoniam ad te... (AMS 120^b BCS). P. Domine. (AMS 12^b C). CO. Et si coram hominibus... /f. 133/ (AMS 120^b BCKS).

CLXVIII. VIGILIA APOSTOLORUM PETRI ET PAULI

Dicit dominus... Ps. Celi enarrant. (AMS 121 BCKS). /f. 133^v/ R. In omnem terram... V. Celi enarrant... (AMS 121 MBCKS). OF. Michi autem... (AMS 121 BCKS). V. Domine probasti... /f. 134/ V. Intellexisti cogitatione (sic) meas... V. Ecce tu domine... /f. 134^v/ (AMS 121 BCS). P. Nimis confortatus est. (AMS 121). CO. Tu es Petrus... (AMS 121 BCKS).

CLXIX. ANTIPHONE PROCESSIONALES

Dum duceretur Petrus apostolus ad crucem repletus gaudio magno dixit non sum dignus ita esse in cruce sicut dominus meus qui de spiritu sancto conceptus est me autem de limo terra ipse formabit ita crux mea caput meum in terra debet offendere at illi verterunt in crucem et pedes eius sursum confixerunt manus eius dorsum cum esset /f. 135/ Petrus in cruce venit turba multa malediscens cesarem et fecerunt planctum magnum ante crucem Petrus exortabat eos de cruce dicens nolite flere sed gaudete mecum quia ego hodie vado vobis parare locum et cum hoc dixisset ait gracias tibi ago pastor bone quia oves quas tradidisti michi compaciuntur mecum peto namque participentur mecum de gracia tua in sempiternum.

CLXX. MISSA MAIORE

Nunc scio vere... Ps. Domine probasti me. (AMS 122^a BCKS). R. Constitues eos principes... V. Pro patribus... /f. 136/ (AMS 122^b MBCKS). ALL. Tu es Petrus... (AMS 122^b MB). V. Beatus es... (AMS 122^b M).

ALL. Beatus Petrus dum pederet (sic) in cruce alacri /f. 136^v/ multa dominum deprecans ait domine Ihesu Chiste comendo tibi oves quas tradidisti michi.

OF. Constitues eos principes... (AMS 122^b BCKS). V. Eructuavit cor meum... V. Lingua mea /f. 137/... V. Propterea benedixit... (AMS 122^b BCKS). OF. In omnem terram... (AMS 160 BKS)⁸³. CO. Simon Ihoannis... /f. 137^v/ (AMS 122^b BCKS).

CLXXI. SANCTE PAULI APOSTOLI

Scio cui credidi. (AMS 123 BCKS). R. Qui operatus est Petro... V. Gratia dei... (AMS 123 MBCKS).

ALL. /f. 138/ Bonum certamen certavi cursum consumavi fidem servavi.

OF. Michi autem... (AMS 123 BCKS). CO. Amen dico vobis... (AMS 123 BCKS).

CLXXII. IN OCTABAS APOSTOLORUM PETRI ET PAULI

Michi autem nimis. (AMS. 160 BKS)⁸⁴. R. Constitues eos. (AMS 122^b MBCKS)⁸⁵.

ALL. Isti sunt due olive.

OF. Constitues eos. (AMS 122^b RBCKS)⁸⁶. CO. Amen dico vobis. (AMS 123 BCKS)⁸⁷.

CLXXIII. /f. 138^v/ VII FRATRUM

[Bene]dicant sancti gentes et dominantur populus regnabit dominus deus illorum in perpetuum. Ps. Exultate.

R. Exultabunt sancti in gloria... <V>. Cantate domino... (AMS 133^b CKS)⁸⁸.

ALL. Fulgebunt iusti. (AMS 99 C)⁸⁹. <OF>. Gloriabuntur. (AMS 120^b BCKS)⁹⁰.

<CO>. Anima nostra... /f. 139/ (AMS 124 BCKS)⁹¹.

83. SS. Simonis et Judae.

84. SS. Simonis et Judae.

85. S. Petri.

86. S. Petri.

87. S. Pauli.

88. SS. Primi et Feliciani.

89. SS. Nerei et Aquilei.

90. SS. Joannis et Pauli.

91. SS. Processi et Martiniani.

CLXXIV. SANCTE BENEDICTI

Statuit ei. (AMS 22 BCKS)⁹².

Laudate pueri dominum laudate nomen domini qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum letantem. <Ps>. Sit nomen domini.

R. Anima nostra sicut. (AMS 15)⁹³. ALL. Laudate pueri. (AMS 86 RBCKS)⁹⁴. OF. Anima nostra. (AMS 15 RBCKS)⁹⁵. CO. Quicumque fecerit voluntatem... /f. 139v/ (AMS 126^b BCKS)⁹⁶.

CLXXV. NATALE SANCTE MARGARI {GARI} TE VIRGINIS⁹⁷

Sapiencia sanctorum. R. Iustorum anime. ALL. Isti sunt due olive. OF. Exultavit. CO. Iustorum anime.

CLXXVI. SANCTORUM IUSTE ET RUFINE⁹⁸

Posuisti.

R. Inveni Davit. (AMS 22 MBCKS)⁹⁹.

ALL. Os iusti meditabitur sapientiam et lingua eius loquetur iudicium. OF. Desiderium. (AMS 139 BKS)¹⁰⁰. CO. Semel iuravi. (AMS 128 BKS)¹⁰¹.

CLXXVII. /f. 140/ SANCTE PRAXEDES VIRGINIS

Loquebar. (AMS 127 BCKS)

R. Intra in conspectu.

ALL. Iusti epu[lentur.] (AMS 114 C)¹⁰². OF. Offerentur. (AMS 3 RBC)¹⁰³. CO. Possuerunt. (AMS 114 CKS)¹⁰⁴.

CLXXVIII. NATALE SANCTE MARIE MAGDALENE

Gaudeamus. (AMS 30 BCKS)¹⁰⁵. R. Dilexisti iusticiam. (AMS 3 MRBKS)¹⁰⁶.

92. S. Marcelli.

93. Nat. Innocent.

94. Sab. Pasch.

95. Nat. Innocent.

96. VII Fratrum.

97. El formulari de missa que segueix no és de verges, com li correspondria. Tot ell, excepte l'alleluia, és igual al de l'AMS 125, octava dels apòstols Pere i Pau. L'ALL. ja ha sortit al formulari CLXVII.

98. El formulari que segueix no correspon a aquestes santes. Segurament es tracta d'un desplaçament de lloc.

99. S. Marcelli.

100. S. Eusebii.

101. S. Apollinari.

102. SS. Basilidis et Soc.

103. S. Luciae.

104. SS. Basilidis et Soc.

105. S. Agathae.

106. S. Luciae.

ALL. *Ardens est cor.*

OF. *Diffusa est.* (AMS 28 BCKS)¹⁰⁷. CO. *Videns dominus flentes.* (AMS 65^b BCKS)¹⁰⁸.

CLXXIX. SANCTE APOLLINARIS MARTIRIS

Sacerdotes dei. (AMS 128 BKS). R. *Inveni Davit servi tui.* (AMS 128 MBKS).

ALL. *Iustus germinabit sicut lilium et florebit /140^v/ in eternum.*

OF. *Veritas mea.* (AMS 128 BKS). CO. *Beatus servus* (AMS 16^b BCKS)¹⁰⁹.

CLXXX. SANCTE CHRISTINE VIRGINIS

Dilexisti. (AMS 3 RBKS)¹¹⁰.

CLXXXI. IN VIGILIA SANCTI IACOBI

Ego autem sicut. (AMS 13 BCKS)¹¹¹.

CLXXXII. IN DIE SANCTI IACOBI

Michi autem nimis. (AMS 160 BKS)¹¹². R. *Nimis honorati.* (AMS 160 MBKS)¹¹³. ALL. *In omnem terram.* (AMS 96 S)¹¹⁴. OF. *In omnem terram.* (AMS 160 BKS)¹¹⁵. CO. *Vos qui secuti estis...* /f. 141/ (AMS 160 BKS)¹¹⁶.

SANCTORUM CUCUFATI. CHISTOFORI

CLXXXIII. FELICIS NOLANE

Sacerdotes eius. (AMS 129^a S). R. *Sacerdotes eius...* V. *Illuc producam...* (AMS 129^a S). ALL. *Mirabilis do /f. 141^v/ minus...* (AMS 24^b C)¹¹⁷. OF. *Veritas mea.* (AMS 22 BCKS)¹¹⁸. CO. *Semel iuravi.* (AMS 128 BKS)¹¹⁹.

107. S. Agnes 2.

108. Fer. VI. Heb. Quad.

109. S. Silvestris.

110. S. Luciae.

111. S. Joannis Ev.

112. SS. Simonis et Judae.

113. SS. Simonis et Judae.

114. SS. Philipi et Jacobi.

115. SS. Simonis et Judae.

116. SS. Simonis et Judae.

117. SS. Fabiani et Sebastiani.

118. S. Marcelli.

119. S. Apollinari.

CLXXXIV. SANCTE FELICIS NOLANE

Justus ut palma ¹²⁰.

CLXXXV. SACTORUM NAZARI ET CELSI ¹²¹

Intret. (AMS 114 CKS). R. Gloriosus. (AMS 24^b MBCKS) ¹²².

ALL. Iusti epulentur. (AMS 114 C). OF. Mirabilis. (AMS 169 BKS) ¹²³.

CO. Posuerunt. (AMS 114 CKS).

CLXXXVI. EODEM DIE VIGILIA SANCTI PETRI ET SANCTE FELICIS.GR.

Nunc scio vere. (AMS 122^a BCKS) ¹²⁴. R. Constitues. (AMS 122^b MBCKS) ¹²⁵.

ALL. Solve te deo terrarum Petre catehenas qui facis ut pateant celestia regna beatis.

CLXXXVII. NATALE SANCTI STEPHANI PAPA

Sacerdotes eius. (AMS 131 B). R. Ecce sacerdos. (AMS 198 M) ¹²⁶. /f. 142/. ALL. Iustus ut palma... (AMS 95 S) ¹²⁷. OF. Inveni Davit. (AMS 131 BS). CO. Domine quinque. (AMS 131 BKS).

CLXXXVIII. INVENTIO SANCTI STEPHANI

Etenim. (MS 12 RBCKS) ¹²⁸. Salus autem. (AMS 115 BCKS) ¹²⁹. Confitebuntur celi.

ALL. Fulgebunt iusti. (AMS 99 C) ¹³⁰. OF. Gloriabantur. (AMS 120^b BCKS) ¹³¹.

CO. Ego vos elegi. (AMS 113 BCKS) ¹³².

120. Es una peça sense rúbrica precedent. Tal vegada sigui un altre introit de la missa de S. *Felicis Nolane*, corresponent a aquesta nova rúbrica del sant.

121. La correspondència de cada peça amb la rúbrica que s'atribueix al següent formulari no és segura, tot i que sembla la més probable. En el Ms. no resta clar.

122. SS. Fabiani et Sebastiani.

123. S. Pauli.

124. S. Petri.

125. S. Petri.

126. S. Silvestri.

127. S. Vitalis.

128. S. Stephani.

129. SS. Marci et Marcelliani.

130. SS. Nerei et Soc.

131. SS. Joannis et Pauli.

132. SS. Primi et Feliciani.

CLXXXIX. IN TRANSFIGURACIONE DOMINI

Ecce advenit. (AMS 18 RBCKS)¹³³.

CXC. EODEM DIE SANCTORUM SIXTI EPISCOPI FELICIS-SIMI ET AGAPITI¹³⁴

Sacerdotes eius (AMS 132 BKS). R. Timete dominum. (AMS 134 MBKS). V. Timete dominum. Te martirum candidatus... (AMS 146 K)¹³⁵. OF. Letamini. (AMS 134 BCS). CO. Signa eos... /f. 142^v/ (AMS 134 BCS).

CXCI. CIRIACI ET¹³⁶

Dispersit dedit pauperibus... Ps. Beatus vir. (AMS 135 BKS), <R>. Dispersit dedit pauperibus... V. Potens in terra... /f. 143/ (AMS 135 MBKS). OF. Oratio mea... (AMS 135 KS). V. Probavi me dominus... (AMS 135 S). <P>. Ascendat. <CO>. Qui vult venire. (AMS 135 BKS).

CXCII. VIGILIA SANCTI LAURENTII

Probasti domine... /f. 143^v/. Ps. Exaudi domine iusticia. (AMS 141 BKS)¹³⁷. R. Gloria et honore... (AMS 164 B)¹³⁸.

V. Quoniam elevate est magnificentia tua super celos deus.

OF. In virtute tua. (AMS 141 BKS)¹³⁹. <CO>. Qui vult venire. (AMS 135 BKS).

CXCIII. IN DIE SANCTI LAURENTII AD MISSA MAIORE

Confessio et pulcritudo. (AMS 136 BKS). R. Probasti me domine... /f. 164/. V. Igne me examinasti... (AMS 136 MBKS).

ALL. Levita Laurencius bonum opus operatus est qui per signum crucis cecos illuminavit ut thesauros ecclesie dedit pauperibus.

133. Epiphania.

134. El R., OF. i CO. del formulari que segueix són els que AMS 134 atribueix a sant Ciriàc. Pel que fa al formulari següent, CXCI, sota la rúbrica de *Ciriaci*, la majoria de peces són les de l'AMS 135, corresponents a la vigília de sant Llorenç. De totes maneres l'introit *sacerdotes* del formulari CXC a AMS 132 correspon a sant Ciriàc. És que la missa d'aquest sant no més tindria introit o es tracta realment de l'introit del formulari CXC? Tal com la peça es presenta en el formulari, la resposta afirmativa a la última pregunta es la més segura. Es pot pensar que la rúbrica de *SS. Sixti...* no tingui formulari, i que entre aquest formulari que li atribueix el Ms. i el següent haurien de portar respectivament la rúbrica de S. Ciriàc i de Vigília de sant Llorenç, però això posa el problema de dues misses per la Vigília de sant Llorenç. Potser es pot pensar en tres formularis de missa per aquest sant.

135. *SS. Felcis et Adaucti*.

136. És fa molt difícil poder aclarir la continuació de la rúbrica.

137. Oct. S. Laurentii.

138. S. Mennae.

139. Oct. S. Laurentii.

<OF>. Confessio et pulcritudo... /f. 164^v/. (AMS 136 BKS). <V>. Cantate. <P>. Cantate. (AMS 136 BS). CO. Qui michi ministrat... (AMS 136 BKS).

CXCIV. SANCTE TIBURCII MARTIRIS

Iustus ut palma. (AMS 137 BKS). R. Iustus ut palma. (AMS 13 MB-CKS)¹⁴⁰. ALL. Letabitur iustus... (GSRo. 837)¹⁴¹. <OF>. In virtute tua, (AMS 137 BKS). <CO>. Gloria et honore... (GSRo. 678)¹⁴².

CXCV.

/f. 145/ Iusti epulentur...¹⁴³. Ps. Exurgat deus... (AMS 138 BKS). R. Clamaverunt. (AMS 99 CKS)¹⁴⁴. ALL. Fulgebunt. (AMS 99 C)¹⁴⁵. OF. Letamini. (AMS 24^b BCKS)¹⁴⁶. CO. Dico autem... (AMS 138 BKS).

CXCVI. NATALE SANCTE EUSEBI

Os iusti. (AMS 139 BKS). R. Os iusti meditabitur. (AMS 139 BKS). ALL. Amavit eum... (GSRo. 651)¹⁴⁷. OF. Desiderium. (AMS 139 BKS, GSRo. 772). <CO>. Beatus servus. (AMS 139 BKS, GSRo. 773).

CXCVII. VIGILIA ASSUNCIONIS SANCTE MARIE

Ave spes /f. 154^v/ dei genitrix virgo Maria que meruisti portare regem celorum et dominum. PS. Concupivit rex.

{CO.} R. Benedicta. (GSRo. 814)¹⁴⁸. ALL. Post partum virgo. (GSRo. 693)¹⁴⁹. OF. Felix namque. (GSRo. 817)¹⁵⁰. Beata viscera. (GSRo. 818)¹⁵¹.

CXCVIII. IN DIE ANTIPHONA IN PROCESSIONE. SI DOMINICUS DIES FUERIT

Ego sapientia abbito in consilis et eruditis intersum cogitationibus dominus possedit me in initio viarum suarum ante quam quicquam faceret necdum /f. 146/ erant abissi et ego iam concepta eram nondum fontes aquarum erumperant nec dum montes gravi mole constituerant aduc te-

140. S. Joannis Ev. I.

141. S. Nicomedis.

142. Conv. S. Pauli.

143. Aquesta peça i les restants del formulari no porten títol. Possiblement corresponguin a sant Hipòlit, AMS 138.

144. SS. Nerei et Aquilei.

145. SS. Nerei et Aquilei.

146. SS. Fabiani et Sebastiani.

147. S. Marcelli.

148. Nat. S. Mariae.

149. Purificatio S. Mariae.

150. Nat. S. Mariae.

151. Nat. S. Mariae.

rram non fecerant et flumina et cardines orbis terre quando preparabat celos aderam quando appendebant fundamenta terre cum eo eram cuncta componens et delectabar per singulos dies coram ea. Beatus qui audit me qui vigilat ad fores meos cotidie qui me invenerit inv[enit] /f. 146^v/ vitam et hauriet salutem a domino.

CXCIX. IN DIE ASSUPTIONIS SANCTE MARIE

[G] audeamus omnes in domino. (GSRo. 778). R. Propter veritatem... V. Audi filia et vide... (AMS 140 BKS). ALL. Hodie Maria virgo... /f. 147/ (GSRo. 781). OF. Offerentur. (AMS 140 BKS). CO. Dilexisti iusticiam... (AMS 140 BKS).

CC. <OCTABA> SANCTE LAURENCII

Probasti domine. (AMS 141 BKS).

ALL. Beatus Laurentius dum craticula supra positus ureretur ad impiissimum tirannum dixit assatum est iam versa et manduca.

Letabitur...¹⁵². ALL. Beatus vir qui /f. 147^v/... (AMS 141 S). OF. In virtute tua. (AMS 141 BKS). CO. Beatus servus. (AMS 141 S).

CCI. SANCTE AGAPITI. MARTIRIS

Salus autem. (AMS 133 BKS). <R>. Iustorum anime. (AMS 133 KS).

Iudicabunt. <OF>. Mirabilis. (AMS 98 BCKS)¹⁵³. CO. Ego vos. (AMS 113^b BCKS)¹⁵⁴.

CCII. SANCTE TIMOTEI

Ego autem sicut oliva. Ut supra (CLXXXI).

CCIII. SANCTE BARTOLOMEI¹⁵⁵

Michi autem. (AMS 160 BKS)¹⁵⁶. R. Nimis honorati. (AMS 160 MB-KS)¹⁵⁷. ALL. In omnem. (AMS 96 S)¹⁵⁸. OF. In omnem terram. (AMS 160 BKS)¹⁵⁹. CO. Vos qui reliquistis... (AMS 160 BKS)¹⁶⁰.

152. Comparant el dibuix melòdic de la peça amb el del f. 150 i amb el d'altres mss., sembla que es tracta d'un introit. El GGa (Ms. lat. 776. B. N. Paris) f. 110, porta aquest mateix introit per l'octava de Sant Llorenç.

153. S. Gordiani.

154. SS. Primi et Felicissimi.

155. Una ratlla mes avall el Ms. repeteix la rúbrica *S. Bartolomei*.

156. SS. Simonis et Judae.

157. SS. Simonis et Judae.

158. SS. Filippi et Jacobi.

159. SS. Simonis et Judae.

160. SS. Simonis et Judae.

CCIV. SANCTE GENESI. MARTIRIS

In virtute tua. (AMS 163 BKS) ¹⁶¹.

CCV. AUGUSTINI

Sacerdotes eius. (AMS 129ª BKS) ¹⁶².

CCVI. SANCTE RUFI. MARTIRIS

Iustus non conturbabitur... (AMS 144 BKS) ¹⁶³. [Ps. Nolite] emulari. (AMS 144 BK) ¹⁶⁴. <R>. Iustus non conturbabitur /f. 148/... V. Tota. (AMS 131 KS) ¹⁶⁵. ALL. Iustus non conturbabitur... (AMS 95 KS) ¹⁶⁶.

OF. Inveni Davit. (AMS 16^a BCKS) ¹⁶⁷. CO. Fidelis servus... (AMS 32 BCKS) ¹⁶⁸.

CCVII. SANCTORUM ERMEN ET IULIANI

In virtute tua. (AMS 163 BKS) ¹⁶⁹. ALL. Letabitur. (GSRo. 837) ¹⁷⁰.

CCVIII. DECO[LLATIO SANCTE] IO[HANNIS BAPTISTE]

Iohanes autem... /f. 148^v/ (GSRo. 787). Ps. Bonum est confiteri domino. R. Preciosa in conspectu... V. Credidi propter quod... (GSRo. 788). ALL. Metuebat Erodes... (GSRo. 789). OF. Missit rex... /f. 149/ (GSRo. 790). V. Metuebat Herodes Ihoanem baptistam sciens enim virum iustum et sanctum et custodiebat eum aleluia.

CO. Ite dicite Ihoane... (GSRo. 791).

CCIX. FELIC[IS ET AD[AUCTI]] ¹⁷¹

Cognovi domine... /f. 149^v/ (AMS 145^a BKS, GSRo. 792). Ps. Beati immaculati. (AMS 145^a BK, GSRo. 792). R. Concupivit rex... V. Audi filia... (GSRo. 793). ALL. Specie tua... (AMS 3 R) ¹⁷². [OF]. Filie regum... (AMS 145^b BKS, GSRo. 796). [CO Principes persecu]ti sunt me /f. 150/ (AMS 145^b BKS, GSRo. 797).

161. S. Valentini.

162. SS. Simplicis et Soc.

163. S. Hermetis.

164. S. Hermetis.

165. S. Stephani. La continuació del text està mutilada.

166. S. Vitalis.

167. S. Silvestri.

168. S. Gregorii.

169. S. Valentini.

170. S. Nicomedis.

171. Les peces del formulari que segueix, excepte l'alleluia, a AMS 145 i GSRo corresponen a santa Sabina.

172. S. Lucia.

CCX. PRICI MARTIRIS ¹⁷³

Sapienciam. (AMS 146 BKS, GSRO. 798).

<R> Confitebuntur.

ALL. Fulgebunt. (AMS 99 C) ¹⁷⁴. OF. Letamini. (AMS 146 BK, GSRO. 801). CO. Quod dico verbis... (AMS 146 BKS, GSRO. 802).

CCXI. SANCTE EGIDI

Os iusti. (AMS 20 BCKS) ¹⁷⁵. R. Os iusti. (AMS 131 B) ¹⁷⁶.

ALL. Iustus germina[bit].

CCXII. SANCTE ANTONINI ¹⁷⁷

Letabitur. (AMS 147, GSRO. 803). ALL. [Beatus vir qui s]ufert. (AMS 147. GSRO. 805).

CCXIII. NA[TIVI]TAS [SANCTE MARIE]

Gaudeamus. (GSRO. 778) ¹⁷⁸. [R. Benedicta et bener]abilis es /f. 150^v/... V. Virgo dei genitrix... (GSRO. 813). ALL. Nativitas tua... (GSRO. 816). [OF]. Felix namque... /f. 151/. V. Beata es virgo... (GSRO. 817). P. Quia ex. CO. Beata viscera... (GSRO. 818).

CCXIV.

Gloria et honore... Ps. Domine dominus noster. (AMS 148^a KS) ¹⁷⁹. R. Letabitur. ALL. Letabitur.

/f. 151^v/ OF. Posuisti domi ne in capite eius... (AMS 148^b KS). V. Desiderium anime... V. Magna est gloria... (AMS 148^b S). P. Vitam. /f. 152/ CO. Magna est. (AMS 13 BCKS) ¹⁸⁰.

CCXV. SANCTORUM CORNELI ET CIPRIANI ¹⁸¹

Vindica domine. <R>. Iudicabunt sancti.

173. Les peces del formulari que segueix, excepte el R. i. l'AL., a AMS 146 i a GSRO corresponen a SS. *Felicitis et Adaucti*.

174. SS. Nerei et Soc.

175. S. Felicitis.

176. S. Stephani.

177. Les dues peces del formulari que segueix a AMS 147 i GSRO corresponen a sant Adrià.

178. Assumptio S. Mariae.

179. Aquesta peça no porta títol. L'introit i l'OF. a AMS 148, corresponen a sant *Gorgoni*.

180. S. Joannis Ev. I.

181. Cap peça coincideix amb la dels formularis de l'AMS i GSRO per aquesta festa. En canvi la del formulari CCXVII coincideix amb les d'aquests sants a AMS 151.

ALL. Sancti tui. (AMS 24^b MBCKS)¹⁸². <OF>. Exultabunt. (AMS 114 CKS)¹⁸³. <CO>. Possuerunt mortalia. (AMS 114 CKS)¹⁸⁴.

CCXVI. IN EXALTACIONE SANCTE CRUCIS

Nos autem. (AMS 150 KS, GSRO. 824). R. Christus factus. (AMS 150 KS, GSRO. 825).

ALL. O crux benedicta quia in te pependit salvator mundi et in te triumphavit rex angelorum.

<OF>. Protege domine. (GSRO. 828). <CO>. Per signum crucis... (GSRO. 829).

CCXVII.

Sacerdotes dei. (AMS 151 BCS)¹⁸⁵. <R>. Sacerdotes eius. (AMS 151 KS). ALL. Exultabunt. (AMS 92 KS)¹⁸⁶. <OF>. Veritas mea. (AMS 151 BKS). <CO>. Domine quinque. (AMS 151 BKS).

CCXVIII. NICOMEDIS

Letabitur. (AMS 152 BKS, GSRO. 835). R. Domine pre /f. 152^v/ venisti eum... V. Vitam petit... (AMS 14 R)¹⁸⁷.

ALL. Iste est qui pro lege dei sui certavit usque ad mortem ideo regnat cum illo.

<OF>. Gloria et honore. (AMS 152 BKS, GSRO. 838). <CO>. Qui vult venire. (AMS 152 BKS, GSRO. 839).

CCXIX

Cognovi. (AMS 145^a BKS)¹⁸⁸. <R>. Concupivit. (AMS 145^b BKS)¹⁸⁹. ALL. Audi filie. (GSRO. 603)¹⁹⁰. OF. Offerentur. (AMS 153 BKS). f. 153/ <CO>. Principes. (AMS 145^b BKS)¹⁹¹.

CCXX. VIGILIA SANCTI MATHEI

Ego autem. (AMS 154 BKS). R. Iustus ut. (AMS 154 BKS). <OF>. Gloria et honore. (AMS 154 BKS). CO. Posuisti domine. (AMS 154 BKS).

182. SS. Fabiani et Sebastiani.

183. SS. Basilidis et Soc.

184. SS. Basilidis et Soc.

185. Es curios veure com l'introit, R., Of. i Co. que segueixen coincideixen amb les de l'AMS 151, festa de SS. *Cornelii et Cipriani*.

186. SS. Tiburtii et Valeriani.

187. S. Joannis Ev. II.

188. Aquesta peça i les restants del formulari no porten títol. En alguns dels Mss. consultats s'atribueix a santa Eufèmia. En el GTol (Ms. Harleian 4951 British Museum), f. 181^v, s'atribueix aquest formulari a santa Sabina.

189. S. Sabinae.

190. S. Lucae.

191. S. Sabinae.

CCXXI. SANCTE MATEI APOSTOLE

Os iusti. (AMS 155 BKS). R. Constitues. (GSRo. 846). ALL. Primus.

CCXXII

Michi autem nimis. (GSRo. 845)¹⁹².

Vos qui relinquistis.

ALL. Iusti epulentur. (AMS 114 C)¹⁹³.

<OF>. Posuerunt.

<CO>. Dilexisti. (AMS 33b)¹⁹⁴.

CCXXIII

Sapiencia. (AMS 165 BKS)¹⁹⁵. <R>. Clamaverunt. ALL. Isti sunt. (GSRo. 743)¹⁹⁶. <OF>. Mirabilis deus. (AMS 98 BCKS)¹⁹⁷. <CO>. Possuerunt mortalia. (AMS 98 BCKS).

CCXXIV. SANCTE MICHAEL ARCANGELI

Benedicite dominum... (AMS 157 BKS, GSRo. 855). Ps. Benedic anima. (AMS 157 BK. GSRo. 855). R. Benedicite dominum /f. 153v/ omnes angeli... V. Benedic anima mea... (AMS 157 MBKS, GSRo. 856). ALL. In conspectu angelorum... (GSRo. 858). ALL. Sacte Micha /f. 154/ el... (GSRo. 860). ALL. Confitebor tibi... (GSRo. 857). OF. Steti angelus... /f. 154v/ (AMS 157 KS, GSRo. 862). V. In conspectu angelorum... (AMS 157 S, GSRo. 862). P. Et ascendet. (GSRo. 862). CO. Benedicite omnes angeli... /f. 155/ (AMS 157 BKS. GSRo. 863).

CCXXV. SANCTE IHERONIMI CONFESSORIS

Iustus non conturbabitur. (AMS 144 BKS)¹⁹⁸. Iustus. (AMS 131 KS, o be 13 MBCKS)¹⁹⁹.

ALL. Os iusti. OF. Veritas mea. (AMS 22 BCKS)²⁰⁰. CO. Beatus servus. (AMS 16b BCKS)²⁰¹.

CCXXVI. .II. Kal. octobris SANCTE REMIGI

192. Tot el formulari sembla ésser una segona missa de sant Mateu. La reorganització del formulari que aquí es presenta és només probable.

193. SS. Basilidis et Soc.

194. Anunt. S. Mariae.

195. Aquesta missa sense títol tal vegada correspongui a la del sants Cosme i Damià. De fet l'intr. i el R. corresponen a aquests sants a L'AMS 156.

196. SS. Gordiani et Epimachi.

197. SS. Gordiani et Epimachi.

198. S. Hermetis.

199. S. Stephani, o bé S. Joannis Ev. I.

200. S. Marcelli.

201. S. Silvestri.

Sacerdotes dei. (GSRo. 864). R. Sacerdotes. (AMS 129^a KS)²⁰². Alleluia²⁰³. OF. Inveni. (AMS 16^a BCKS)²⁰⁴.
CO. Inveni Davit.

CCXXVII. SANCTE FIDES VIR

Gaudeamus. (AMS 30 BCKS)²⁰⁵. R. Concupivit. (AMS 145^b M)²⁰⁶.
ALL. Apparuit virgo Fides permanens in certamine niveo habitu circumdata et corona celitus missa.
OF. Offerentur. (AMS 3 RKS)²⁰⁷. <CO.> Dilexisti. (AMS 33^b C)²⁰⁸.

CCXXVIII. MARCI PAPE (?)

Sapientiam. (GSRo. 874)²⁰⁹. <R>. Os iusti. (AMS 131 B)²¹⁰. <OF>. Salus autem. <CO>. Letabitur. (AMS 93^b BCKS)²¹¹.

CCXXIX

In medio ecclesie. (AMS 14 RBCKS)²¹². R. Nimis h[onorati.] (AMS 160)²¹³.
ALL. Primus ad Sion.
<OF>. Michi. (AMS 121 BCKS)²¹⁴. /f. 155^v/ CO. Vos qui secuti estis. (AMS 160 BCKS)²¹⁵.

CCXXX. CONFESORE²¹⁶

Sacerdotes. (AMS 158 BKS)²¹⁷.

SANCTE DIONISI

CCXXXI. CALIXTE PAPE

-
202. S. Simplicis.
203. Només hi ha la rúbrica *Alleluia*, sense text.
204. S. Silvestri.
205. S. Agathae.
206. S. Sabinae.
207. S. Luciae.
208. Anunt. S. Mariae.
209. Sant Dionís.
210. S. Stephani.
211. S. Georgi.
212. S. Joannis Ev. II. Tot el formulari sembla ésser d'apòstols. Resulta impossible identificar-lo pel títol, totalment il·legible.
213. SS. Simonis et Judae.
214. Vig. S. Petri.
215. SS. Simonis et Judae.
216. No diu res més.
217. S. Marci.

Letabitur. (AMS 27ª BCKS) ²¹⁸.

CCXXXII

Offerentur regi virgines post eam proxime eius offerentur in leticia et exultacione adducantur in templum regi domine. <ps>. Eructuavit ²¹⁹.

<R>. Media nocte clamor factus est ecce sponsus venit exite obviam ei. <V>. Tunc surrexerunt omnes virgines illes et ornaverunt lampadas suas et intraverunt cum /f. 156/ eo ad nupcias.

ALL. Offerentur regi virgines post eam proxime eius offerentur tibi. OF. Offerentur. (AMS 3 RKS) ²²⁰. CO. Quinque prudentes. (AMS 25 BCKS) ²²¹.

CCXXXIII. SANCTORUM GERALDE CALIXTE PAPE

Salus autem. (AMS 115 BCKS) ²²².

Iudicant sancti.

CCXXXIV

Intret. (AMS BKS) ²²³. R. Vindica. (AMS 159 BKS). OF. Exultabunt. (AMS 159 BKS). Iustorum. (AMS 159 BKS).

CCXXXV. LUCHE EVANGELISTE ²²⁴

Michi autem. (AMS 160 BKS). R. Nimis honoratis. (AMS 160 MKS).

ALL. Non vos me elegisti sed ego vos elegi et posui vos ut eatis et fructus vester maneat.

OF. In omnem terra. (AMS 160 BKS). Co. Vos qui reliquistis. (AMS 160 BKS).

SIMONIS ET IUDE

CCXXXVI. /f. 156^v/ SANCTE QUINTINI

Salus autem. (AMS 115 BCKS) ²²⁵.

218. S. Vincenti.

219. Aquesta i les restants peces del formulari no tenen títol.

220. S. Luciae.

221. S. Agnetis I.

222. S. Marci et Marcelliani.

223. Aquesta peça i les restants del formulari a AMS 159 corresponen a la vigília de sant Simó i Judas. Així, doncs, és aquesta missa a qui cal atribuir el present formulari.

224. No obstant aquest títol, no hi ha dubte que el formulari pertany als sants Simó i Judas, la rúbrica dels quals es troba al final, després de la última peça.

225. SS. Marci et Marcelliani.

CCXXXVII. VIGILIA OMNIUM SANCTORUM

Iudicant sancti. (AMS 124 BCKS) ²²⁶.

<R>. Exultabunt. (AMS 113^b CKS) ²²⁷. <OF>. Mirabilis deus. (GS-Ro. 900). CO. Iustorum. (AMS 97 BCKS) ²²⁸.

CCXXXVIII. IN DIE OMNIUM SANCTORUM

Gaudeamus. (GSRo. 902).

R. Exultats iusti. ALL. O quam gloriosum... (GSRo. 904). <OF>. Mirabilis. (GSRo. 900).

<CO>. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt, beati pacifici quoniam /f. 157/ filii dei vocabuntur, beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam quoniam ipsorum est regnum celorum.

CXXXIX. SANCTORUM IIII.^r CORONATORUM

Iusti epulentur. (AMS 138 BKS) ²²⁹. R. Vindica domine. (AMS 162 MBCS, GSRo. 910). ALL. Fulgebunt. (AMS 99 C) ²³⁰. OF. Anima nostra. (AMS 162 BKS). CO. Posuerunt. (AMS 162 BKS).

PASSIO IMAGINIS DOMINI

CCXL. SANCTE THEODORE MARTIR

In virtute. (AMS 163 BKS). R. Domine prevenisti. (AMS 163 MBKS). ALL. Letabitur. (GSRo. 837) ²³¹. OF. Gloria et honore. (AMS 163 BKS). CO. Posuisti domine. (AMS 163 BKS).

CCXLI. SANCTE MARTINI

Statuit ei. (GSRo. 924). R. Ecce sacerdos. (AMS 16^a MBCKS) ²³². ALL. Martinus Abrahe sinu... (GSRo. 924).

/f. 157^v/ <ALL>. Martinus signi potens fulgare (sic) virtutum ipse reverberat altra et in pace sanctorum omnium consertus est.

OF. Inveni Davit. (AMS 16^a BKS) ²³³. CO. Beatus servus. (AMS 16^b BCKS) ²³⁴.

CCXLII. ADISCLI ET VICTORIE

226. SS. Processi et Martiniani.

227. SS. Primi et Feliciani.

228. SS. Alexandri et Soc.

229. S. Hippolyti.

230. SS. Nerei et Soc.

231. S. Nicomedis.

232. S. Silvestri.

233. S. Silvestri.

234. S. Silvestri.

Letabitur. (GSRo. 669²³⁵. R. Gloria et honore. (AMS 164 B)²³⁶.

ALL. Hic est vere. OF. Desiderium. (AMS 139 BKS)²³⁷. CO. Magna est. (AMS 13 BCKS)²³⁸.

CCXLIII. SANCTI BRICCI

Sacerdotes dei. (AMS 32 BCKS)²³⁹. R. Ecce sacerdos. (AMS 16^a MBCKS)²⁴⁰. ALL. Iste sanctus. (GSRo. 704)²⁴¹. [OF V]eritas mea. (AMS 22 BCKS)²⁴². CO. Beatus servus. (AMS 116^b BCKS)²⁴³.

CCXLIV. SANCTI ROMANI²⁴⁴.

/f. 158/ Sapienciam. (AMS 113^a BCKS)²⁴⁵. Letabitur. (AMS 27 BCKS)²⁴⁶.

CCXLV. SANCTE CECILIE VIRGINIS

Loquebar. (AMS 165^a BKS). R. Audi filia... <V>. Specie tua... (AMS 165^a MBKS).

ALL. Cantantibus organis Cecilia virgo soli domino decanta[bat] /r. 158^v/ dicens fiat cor meum et corpus meum immaculatum ut non confundar.

OF. Offerentur. (AMS 165^b BKS). CO. Confundantur superbi. (AMS 165^b BKS).

CCXLVI. SANCTE CLEMENTIS MARTIRIS²⁴⁷

Dicit dominus sermones mei... /f. 159/ (AMS 166 BKS). Ps. Domine exaudi. (AMS 166 KS). R. Iurabit dominus. (AMS 166 MBKS).

ALL. Iurabit.

OF. Veritas. (AMS 166 BKS). CO. Beatus servus. (AMS 166 BKS).

CCXLVII. FELICITATIS²⁴⁸

235. S. Vincentii.

236. S. Mennae.

237. S. Eusebi.

238. S. Joannis Ev. I.

239. S. Gregorii.

240. S. Silvestri.

241. S. Valentini.

242. S. Marcelli.

243. S. Silvestri.

244. Es troba a la meitat del f. 157^v i no porta formulari. Tal vegada li corresponguin els dos introïts que segueixen ara sense títol.

245. SS. Primi et Feliciani.

246. Pel dibuix melòdic aquesta peça sembla un introït. De fet, a AMS 29, missa de sant Vicens, ho és.

247. Aquest títol es troba al f. 159, al final del formulari. Al començ d'aquest, on hauria de dir *Clementis*, diu *Felicitatis*.

248. En el Ms. aquest títol es troba al f. 158^v, al començament del for-

Loquebar. (AMS 23^a BCKS) ²⁴⁹.

Intret in conspectu. (INT.) ²⁵⁰. Iustus non conturbabitur. (INT. ALL. R.). Posuisti domine. (R. CO.).

ALL. Hic es vere.

OF. Gloria et honore. (AMS 13 BCKS) ²⁵¹. Qui vult. (AMS 27^b BCKS) ²⁵².

CCXLVIII. SANCTE SATURNINI

Domine prevenisti Saturnim in benedictionibus dulcedinis posuisti in capite eius coronam de lapide precioso magna est enim gloria eius in salutari tuo. Ps. Gloria et magnum. R. Domine prevenisti. (AMS 14 R.) ²⁵³. /f. 159^v/.

ALL. Saturninus pontifex magnus precibus sanctis obtineat ut cum illo laudemus dominum in eternum.

OF. Posuisti. (AMS 148^b KS) ²⁵⁴. CO. Magna est. (AMS BCKS) ²⁵⁵.

CCXLIX. VIGILIA SACTI ANDREE

Dominus secus maris... Ps. Celi enarrant. (AMS 168 BKS). R. Nimis honorati. (AMS 168 MBKS). OF. Gloria et honore. (AMS 168 BKS). CO. Venite post me... (AMS 168 BKS).

CCL. IN DIE

Michi autem. (AMS 169 BKS). /f. 160/ ALL. Dilexit Andream... (AMS 169 MBKS). OF. Michi autem... (AMS 169 BKS). <CO.> Dicit Andream... (AMS 169 BKS).

SANCTE EULALIE

SANTE LEOCADIE

CCLI.

Statuit ei dominus. (AMS 22 BCKS) ²⁵⁶.

CCLII. SANCTE LUCIE

mulari de sant Climent. Es tracta d'un canvi de lloc amb Climent. Tal vegada correspongui també a aquest sant l'introït que ara segueix.

249. S. Prisca.

250. Aquesta peça i les dues següents, pel fet de no portar rúbrica ni música, són difícilment identificables. La indicació entre parèntesi és la que AMS fa a aquestes peces.

251. S. Joannis Ev. I.

252. S. Vincentii.

253. S. Joannis Ev. II.

254. S. Gregorii.

255. S. Joannis Ev. I.

256. Es la única peça d'aquest formulari sense títol.

Loquebar. (AMS 23ª BCKS)²⁵⁷. Dilexisti iusticiam... Ps. Eructavit cor. (AMS 169bis B, AMS 3 RBKS, GSRo. 599) <R>. Dilexisti iusticiam... /f. 160^v/ V. Propterea unxit... (AMS 3 MRBKS, GSRo. 600).

ALL. In tua patientia posedisti animam tuam Lucia sponsa Christi.

OF. Offerentur regi... (AMS 3 RBCKS). V. Eructavit cor meum... (AMS 3 BKS, GSRo. 605). V. Adducentur in leticia... (AMS 3 S). /f. 161/ {OF} <P.> Offerentur.

CO. Difussa est... (AMS 3 RBCKS, GSRo. 606).

CCLIII. IN DIE SANCTI TOME

Michi autem nimis... Ps. Domine probasti me. (AMS 160 BKS)²⁵⁸.

R. Nimis honorati sunt... V. Dinumerabo eos... (AMS 160 MBKS)²⁵⁹.

ALL. In omnem. (AMS 96 S)²⁶⁰. OF. In omnem /f. 161^v/ terram... V. Celi enarrant... (GSRo. 610).

V. Dies diei eructavit verbum et nox nocti indicat scientiam. V. Non sunt loquele neque sermones quorum non audiantur voces eorum.

CO. In omnem terram.

CCLIV. IN DIE OBITU DEFUNCTI²⁶¹

Requiem eternam... Ps. Te decet himnus.

/f. 161/ R. Requiem eternam... V. Tuam deus deposcimus pietatem... De profundis.

OF. Domine Ihesu Chiste... /f. 162^v/ ²⁶²... sanctum Michaellem ut ille dignetur eas educere de regionibus tenebrarum et perducatur eas in sinu Abrahe in lucem sempiternam. V. Hostias et preces... CO. Lux eterna...

CCLV.

/f. 163/ ²⁶³. [ANT. Ceperunt omnes turbe descendencium lau]dare dominum voce ma gna... (AMS 213^a C, GSRo. 246). ANT. Occurrunt turbe cum floribus... (GSRo. 247) ²⁶⁴... /f. 163^v/... pueri hebreorum clamabant osana redemptorem mundi. ANT. Cum apinquaret Ihesum ad decesum montis... (GSRo. 251).

Joan BELLAVISTA

Diputació, 231

BARCELONA - 7

30 de juny 1976

257. Pel dibuix melòdic s'endevina que és un introit.

258. SS. Simonis et Judae.

259. SS. Simonis et Judae.

260. SS. Filippi et Jacobi.

261. Ni a l'AMS ni al GSRo s'hi troba cap formulari de difunts. Encara que aquí només es transcriu l'*incipit* de les peces, en el Ms. algunes hi són senceres.

262. Sembla que hi ha un altre versicle, però les primeres ratlles són totalment il·legibles.

263. Aquest últim foli està en molt mal estat. S'hi llegeixen amb dificultat antifones del Diumenge de Rams.

264. Sembla que al final del foli comença una altra antífona.

Summary

The present article is the continuation of the study of the Mass Antiphonal of the collegiate church of Sant Pere d'Àger: music manuscript of the Biblioteca de Catalunya, in Barcelona (12th century). In the former study, published in the last number of our review, the study of the temporal of this manuscript codex was published. Now we present the study of the santoral (The Book of saints) and the transcription of the text. We must say that with the present work, completed together with the former one, we finish the publishing of the text and the comprehensive study of the M. 1147 of the Biblioteca de Catalunya.

In this part of the antiphonal, the santoral, there are plenty of variants; for this reason this is no doubt the most remarkable contribution of our liturgical codex. This fact compels us to present the whole text of the manuscript which contains this part. It is in the second part of the article of our review we are here summing up.

In the paleographic study of the santoral the manuscript presents a lot of irregularities not always easy to solve. One of the most common is to know which formulary the rubric it is headed by belongs to. We also find frequently incomplete formularies, some of them with just a piece. At times the formulary is not headed by any rubric which would allow to identify the saint it belongs to. It happens too that some rubrics with the saint's name appear without any formulary following them. Until the month of June, the saints are preceded by the date they are celebrated.

With regard to the originality of the pieces, the case of the temporal recurs: the most varied are the *Alleluies*, since the margin for free choice this field offered was wider.

The rubrics which do not refer to any formularies titles are very scarce. One of them is that of Saint Tiburcy's feast, f. 119, which enables to suppose there was a triple reading; it says: *in tribus lectionibus una aleluia*.

This study of the santoral of our liturgical codex is based on the comparison with the study of the santoral of the oldest known mass antiphonals, published by R-J. Hesbert in *Antiphonale Missarum Sextuplex*. The comparative study enlarges then with that of the santoral of the six antiphonals more or less contemporary to ours and close as to their geographical area, which we have talked about in the former article and in this one. Finally the comparison enlarges on the old Catalan liturgical books. We also have tried to see whether the saints who did not appear in any of the aforementioned books were a part of some of the oldest Roman and Gallic sacramentaries. The result of this work is the following:

The list of the different saints' rubrics, nearly all of them with mass formulary, we find in our antiphonal but not in the ancient Roman-Gallic ones, is up to forty-eight. For the rest of the saints

one can say that most of them come from Gallic books, for there is just one coming from a pure Roman sacramentary.

With regard to the comparison with the six aforementioned ones: from Narbone and Toulouse, the Aquitaine ones from Gaillac, Limoges and Saint-Yrieix and the Catalan from Sant Romà, the result of the study can be summed up as follows: the santoral of our mass antiphonal is very near to all of them. In general the feasts in our book we do not find in the old Franc-Roman antiphonals are in those we have just mentioned. In relation to the Sant Romà's mass antiphonal we must be content with rather sober conclusions, on account of the mutilations this manuscript 1805 of the Biblioteca de Barcelona has. Anyway that is clear: both antiphonals reproduce a saints calendar of that time, we find again in the old Catalan sacramentary. The Àger one lets us guess at a liturgical use for a church with greater possibilities for the worship than that of Sant Romà.

It is the comparative study of pieces, in their publication as a whole, that makes clear how few of them are there in our manuscript that we do not find in other places or we find in very few ones. That is easy to see if we consult the manuscript we previously published.